

ELŐFIZETÉS

HELYRE:

Egy évre 24 korona.
Hogy hány 2 korona.

VEDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Hogy hány 2 k. 40 f.

HIRDÍTÉSREK:

6-hatásos petit sor egyeztet 20 fill.
minden következőn 15 fill.

Egyetlen petit sor 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József Köherczeg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 354.

Arad, 1911.

FŐMUNKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, december 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Zavarok a béke-akcióban.
- Óngyilkosság a zsaron.
- Eltölték a zugbankárokat.
- EMÜnt milliomos flu.
- Kincstári faszaktár Aradon.
- Sikkasztó és váltóhamisító iskolagazgató.
- Megszűnt a vagonhiány.
- Nyomában a negyedmillió bankcsalóknak.
- Tarkaságok.

**Az állam —
a fakartell ellen.**

Arad, december 3.

A drágaság által mindenfelől szorongatott ember végre vigasztalást kap abban, hogy a kartell se mindenható. Akarmilyen jól és gondosan összefonják a fogyasztó körül az üzleti érdekek gyűrűjét, lehet mód arra, hogy részt hasítsanak azon és hogy az áldozatul kiszemelt ezen kimenekülhessen.

Ez a rés: a hatósági gondoskodás. A mikor valamennyi konkurens meg egyezik abban, hogy az árakat föl emelik, okul és ürügyül használva föl olyan körülményt, amely, ha igaz is, legfőlebb negyed, vagy tizedannyival való drágítást indokolhatna, — akkor az összeségnek, a közönségnek érdekeit képviselő hatóságoknak kell versenyzőül föllépni. Először, hogy a nélkülözhetetlen fogyasztási cikkeket a fogyasztó annak természetes árában kapja, azután, hogy

a mesterségesen felcsavart árakat le szorítsa.

Ezt az orvoslást sürgettük, amikor ősz elején az aradi tűzifakereskedők kartellbe léptek és az árakat a kelle tén túl fölcsavarták. A kellettén túl, mondjuk, mert kisebb arányú drágítást a közönség, a stájerolásokkal szemben páratlan türelmü publikum elviselt volna. Hanem az árcsavar ez alkalommal nagyon bátor volt, s a működését súlyosította, hogy a leg-szükségesebb cikket drágította, tehát nem egy réteget adóztatott meg, nemcsak a tehetősebbeket, hanem mindenkit, aki a tél fagya ellen védelmet keres.

A földmivelési miniszter fölismerte a közönség érdeket és védtelen helyzetét a fakartell szemben, s ettől a fölismeréstől indítatva, rendelkezésre bocsátja Arad városának a kivételes eszközök egyikét, amelyekkel a hatóságok a kartellek tulkapásait vissza tudják szorítani. A miniszter utasította a lippai állami főerdőhivatalt, hogy a város által rendelkezésre bocsátandó telken Aradon állami tűzifaraktárt létesítsen, amely a közönségnek önköltségi árban fogja a tűzifát adni, még pedig olyan mennyiségben, amint azt a helyi szükséglet meg fogja követelni.

A helybeli tűzifakereskedőket bizonyára kellemetlenül fogja érinteni ez az intézkedés; de bizonyos, hogy maguk provokálták ezt. Lehet, hogy

más kartellek régebbi évek sikerei adták ezt a gondolatot, de az időpontot nem jól választották meg. Számitaniok kellett volna, a mint hogy ezután minden mesterséges és indokolatlan drágításnak számba kell venni azt az öntudatot, amely a városi tanácsnak és a kormánynak nemcsak az adminisztrálást teszi kötelességévé, hanem azt is, hogy a lakosságnak a megélhetés, az önfentartás küzdelmeiben segítséget adjon.

Az állami faraktár létesítése új eszköz, új fegyver. Vitakozhatni, érveket felsorolni lehet mellette és ellene, hogy be fog-e válni, hogy meg fog-e felelni a hozzá fűzött várakozásoknak és hogy tényleg le fogja-e szorítani az árakat. Bizonyára halljuk majd, hogy bürokratikus intézmény nem képes az üzleti érzéssel megküzdeni. Dehát az állami faraktárt nem kell okvetlen bürokratikus szeltemben vezetni. Mi azonban nem akarunk jövődőlésbe bocsátkozni. Ha az állami faraktár kísérlet, mindenesetre helyes és üdvös kísérlet s ha eleinte a közönségnek csak egy részét fogja kielégíthetni, akkor is örömmel kell köszönteni. Különösen egy okból. Az állami faraktár az első nagyobb szabású, jelentősebb intézkedés a közönségnek a drágasággal szemben való megvédése érdekében. A hatósági mézárszékbe nem mert a város belemenni, a hatósági krumpli-árusítás pedig kisebb jelentőségű dolog.

A férj itél.

Írta: Falk Richard.

Ott állt az asszonyka halálsápadtan a se-lyempamlagon. A nyári meleg dacára, puhakendőbe burkolta didergő testét. Összehúzta magát a sarokban, némelyké megsimogatta reszkáló kezével hideg verejték gyöngyöző homlokát és némán bámult maga elé, a fényes padlóra.

A férj ökölbe szorított kezekkel, a fájdalomtól meggöndyedten járkált izgatottan fel s alá.

Az ebédlőben nyomasztó hangulat uralkodott. A rekkendő meleg áthatott a nagy ablak lehcsátott függönyein s szinte elviselhetlenné tette a szoba levegőjét, mely a chipreillattól telten, bódítón hatott az emberre. A nagy étkezőszekrény, a terített asztal, a fotéuillek és székek mind cserdesen meghúzódtak az árnyékban, mintha azok is megremegnének a haragos ember tekintetétől.

A férj pedig megállott az ablaknál s kitekintett a villát környező kertbe, ahol csak egy zöldelt a fű, úgy illatoztak a virágok, mint azelőtt. Mint akkor, mikor élvezni tudta még a természet szépségeit, mikor még boldog volt.

S most itt áll a tehetetlen vergődésben az asszony előtt, nem talál szavakat, nem tudja kimeredni azt a rettenetes bünt, amit az az asszony elkövetett. A keserűség fojtogatja s ha nem ülne itt az asszony, konok halgatásá-

ban, félelemtől remegve és nem várná bírāja ítéletét, érzi hogy menten sirva fakadna, elhagyná férfiúi ereje.

Sirni, ő? A bírót, kinek nyers durvaságával kell most fellépnie, hogy bebizonyítsa ennek a háládatlan, nyomorult teremtesnek: ki ő? Nem az a szerelmetes férfi, asszonyrabja, aki a vacsorák után izgatottan ölelte keblére ezt a kigyót; nem a gyöngye férfi, ki az asszony egy intésére porba döntötte volna érte a világot — hanem a hatalmas férfi, a parancsoló ur, ki elismeri ugyan, hogy az asszony, a teremtes koronája, de amely korona a férfi fejét illeti meg.

Hát megosalta őt az a kis vékony teremtes, kiről azt hitte, hogy csak ő létezik számára. Megosalta, mint ahogyan minden más közönséges asszony megosálja az urát. Ez a kicsi, semmit mondó leányarcú nő, ki csak a férje védőszárnyai alatt látszott valaminek. Nem tudta elgondolni, hogyan fér egy olyan nagy bűn az ilyen kicsi penészvirágba.

Kidagadt szemekkel nézte végig az asszonykát, az ő bálványát, aki önmagát mocskolta be. Szólai akart hozzá, de nem tudott. Ilyen helyzetben voltak már egy óra óta. A férj nem tudott magának tanácsot adni. Végre is valamit csak kell tennie. Izzó homlokát kezibe rejté, az ablakának támaszkodott s gondolkozott.

Az asszony meg egészen összezugorodott helyében. Valami kimondhatatlan lázas félelem ejtette hatalmába egész testét. Nem a feleség

bűnbánó arcával szeretett volna férjére nézni, hanem az asszonyi kíváncsiság sarkalta, hogy megnézzé, mint vonaglik a kintől a férje arca. Felig ráemelte tekintetét. Nézte ezt a hatalmas atlétát, a szép, erőteljes barna embert, akit ő megosalt. Aki most jogáról fog beszélni, aki számadásra vonja őt, megkérde, hogy miért osalta meg.

Jobb kezére könyökölt s tenyerébe fektette sápadt arcát. S ő akkor azt fogja neki válaszolni: megosaltalak, mert jobban szerettem őt, mint téged; mert én az övé vagyok, hiába szorítsz magadhoz izmos karjaiddal. Neked jogod van hozzám: a férj joga, de nekem jogom van ő hozzá: a szerető joga.

Eh, mit is gondolkozik ilyesméről. Ha a férje támad, ő védeni fogja magát. Szomjas voltam — ittam! suttogá magában.

Igen, de ha férje él a büntető férfi szabadságával s lelvi őt. Oh, ez borzasztó lesz! Nem az élet elvesztése fájna neki, hanem az, hogy nem láthatja többé őt — akiért talán meg kell halnia. Meghalni! Látta magát ideges álomképeiben, kiterítve; oh ő érte nem egy férfi, de kettő zokog. A koporsóját csak az egyik kíséri ki, de a másik eljön, biztosan el fog jönni, majd akkor, ha szétoszlik a nép! mikor a férj az üres, rideg lakásba visszatér, akkor borul le ő a sirra és zokogni fog keservesen és ő, az asszony boldog lesz, ha érte meghalhat...

Sirni kezdett; nehéz könyvespek gördültek végig az arcán. A férj minden erejét sz-

Az állami taraktár utmutató a hatóságnak, de egyben intő jel minden meglevő és később alakuló, formába öntött, vagy pedig iratlan megállapodás alapján működő kartellel szemben: hogy mihelyt az önzésük tulmegy a határon, ameddig a korrekt üzleti haszon és a közönség teherbíró képessége terjed, — föléled a hatóságnak az a kötelessége, hogy a fogyasztók mellé álljon s őket oly módon segítse meg, amely a kartellben levőkre kellemetlen. Es a hatóság — elismeréssel írjuk le — ezt a kötelességet néha teljesíti is.

A képviselőház ülése. Budapestről táviratozza tudósítónk: A rövidnek indult költségvetési vita annyira elhúzódik, hogy az előre számított időnek valószínűleg a kétszeresén is túl fog elterjedni. A kereskedelmi tárcsa általános vitája a mai napot is lefoglalta s a következő költségvetési napra is bőven maradt még szónok. A mai szótengerben is főképp az államvasutak dolgai domináltak. Az ülés végén Vojnits István báró indítványt adott be az üléseknek egy órával való meghosszabbítására. — Az ülésen Návay Lajos elnököt, akinek bejelentései után a Ház folytatta a kereskedelmi tárcsa általános vitáját. — Lengyel Zoltán a kereskedelmi tárcsa egyes tételeit bírálva, az iparfejlesztési akció nagyobb arányu folytatására hívta föl a kereskedelmi kormány figyelmét. Dobieczycki Sándor rámutatott az államvasutaknak a legutóbbi évtizedben való rendkívüli kifejlődésére, amely a vasutakra és azok személyzetére óriás feladatokat rótt. A szállításoknál mutatkozó bajok nem csupán a vasut, hanem jórészt a szállítók hibájából állottak elő. A költségvetést elfogadja. Egry Béla a posta és táviró tisztviselőinek státus- és fizetésrendezését kívánja. A költségvetést nem fogadja el. — A holnapi napirend megállapítása kapcsán az elnök bejelentette, hogy Vojnits István báró az üléseknek egy órával való meghosszabbítására indítványt nyújtott be. Az indítványról a holnapi ülés végén határoz a Ház. Az ülésnek háromnegyed kettőkor volt vége.

Zavarok a béke-akcióban.

— Nem szakítják meg a véderővitát. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 5.

Annak a tanácskozásnak, melyet Székely Ferenc igazságügyminiszter tegnap délelőtt a Ház munkarendjének megállapítása s a sokat emlegetett 78. paragrafusnak módosítása dolgában összehívott, az lett az eredménye, hogy az ellenzéki hírforrásokból a véderőreform tárgyalásának megszakítását hirdették elért eredmény gyanánt. Estére a kormány megcáfoltatta a véderőreform fölfüggesztésének híreit, a miben pedig a tanácskozás, a résztvevők állítása szerint, megállapodott és csak utólag derült ki, hogy ez a megállapodás téves alapon jött létre, mert ahhoz a kormány előzetesen nem járult hozzá és utólag sem szankcionálta.

Ma azután az igazságügyminiszter újra tanácskozásba hívta a munkapártból Vojnits István bárót, az ellenzékéről Kossuth Ferencet, Apponyi Albertet, Justh Gyulát, Holló Lajost, Batthyány Tivadar grófot, Bakonyi Samut, Beck Lajost, Polónyi Gézát, Egry Bálát és Barta Ödönt, a főrendiház tagjai közül pedig Choria Ferencet.

Az ellenzéki pártokat nagyon meglepte a tegnapi félhivatalos cáfolat; s már reggel sokat beszéltek a folyosón arról, hogy ez a könyomatos hír a konferencia egész megállapodását illuzóriussá tette.

A mai béke-értekezlet.

Az értekezlet megnyitása után Justh Gyula nyomban meg is kérdezte a minisztert, miben áll voltaképpen a dolog s mi a magyarázata a cáfolatnak, mikor a konferencia a munkaprogram dolgában osakugyan megállapodott s ehhez az igazságügyminiszter is hozzájárult.

Székely Ferenc igazságügyminiszter kijelentette, hogy az ő értelmezése szerint a tegnapi konferencia célja csak a megvitátásra irányult, de végleges megállapodás nem történt. Ő a maga részéről elvileg hozzájárult ugyan ehhez a megállapodáshoz, egyébként azonban csak ad referendum vette a konferencia határozatát.

Justh Gyula indulatosan felelt a miniszter magyarázatára:

— Ohó, mondotta, bocsiánatot kérek, de

szeszede, begombolta kabátját s ruganyos lépésekkel közeledett az asszonyhoz.

Megállott előtte és végig nézte, aztán kissé remegő, de mégis határozott hangon mondta:

— Megcsaltál!

Az asszonyt megint elfogta a félelem, szeméit lesütve hallgatott egy ideig, de aztán csak ráhagyta:

— Megcsaltalak!

A férjet meglepte ez az őszinteség. Nem kutatta többet az asszony benső gondolkodását, hanem tisztában akart lenni a dologgal. Karjait összefonta mellén.

— Nem védekezel?

A feleség vibráló hangon felelt:

— Nincs mivel!

— Miért csaltál meg?

— Mert őt szerettem!

— S miért adtad el magid nekem az ol-tárnál.

— Akkor hazudtam! Kérlek, ne faggas... Bűnös vagyok, tégy velem, s mit akarsz!

Az asszony felállott a diványról és az asztalhoz lépett. A férje idegesen rángatta haját, képtelen volt gondolkozni. Az asszony mozdulatlanul állott, mint egy szobor.

A férfi nem bírta tovább. Érezte, hogy megszakad a szíve. A szék támlájára borult és sirt, mint egy gyermek. A felesége meg nézte, nézte... Az ő szeméit is elhomályosította néhány eldőlakodó könnye-pp. Sajnálta a férfit s látta mennyire megoántotta ezt az embert, aki őt ennyire szereti.

A férfi kisírta magát s felállott. Tíz évvel öregebbnek nézett ki, a függönyön át gyengített sugarak világításában.

— Ilona! Én nagyon szerencsétlen ember vagyok. Oly sokat szeretnék és kellene mondanom, de nem tudok, nagyon szeretlek téged s lásd: én, akinek joga volna meggyilkolni téged és szeretődet — azt mondom: térj vissza hozzám, szeress engem s mindent feledek. Látod, ez gyalázatosság tőlem, így férfi nem cselekszik... De nekem mindég, élek én veled becsületességben is, csak ne kelljen téged elveszítenem. Térj hozzám, légy az enyém.

Oly sokat várt a lány, kérő hangtól, de az asszony hajthatatlan maradt.

— Nem tudok, ne kívánd...

— Olyan nagyon szeretted őt?

Csillogtak az asszony szeméi, felujultak előtte a pástor órák édes emlékei, mikor valami kifejezhetetlen hangon mondta:

— Nagyon...

A férfi egyet gondolt.

— Nem kívánhatom tőled, hogy olyan gyorsan változtasd meg érzelmeidet, számolj le velők s magaddal. Adok neked negyvennyolc órai időt, azalatt én is magamhoz jövök, de ezután nem fogok kérni, hanem mint utad s parancsolód: itékezem!

A férfi elhagyta a szobát. A nyugodt, hideg hang bosszantotta az asszonyt. Szerette volna tudni, hogy mi lesz a vége s ime most negyvennyolc órai gondolkodási időt kapott, amit nagyon jól fog felhasználni.

Mintha mi sem történt volna, sietett öltö-

az értekezlet részesei mindnyájan másképen emlékeznek a konferencia lefolyására. A Ház munkaprogramjára nézve a miniszter hozzájárulásával igenis végleges megállapodás történt, a 78. paragrafus dolgában viszont mára halasztották a tanácskozás folytatását s a megállapodást. Bizonyítja ezt egyebek közt az is, hogy a miniszter maga tette azt a prozociót, hogy az általa előterjesztett kisebb javaslatokat akkor veszi majd elő a Ház, mikor a költségvetéssel végeztek s mialatt az appropriációs javaslatot a pénzügyi bizottságban letárgyalják. Az ellenzék vezérei nem vették magukra azt az ódiomot, hogy tegnap a konferencia után nem moadtak igazat a hírlapíróknak.

Kossuth Ferenc szintén arra hivatkozik, hogy a munkaprogramra nézve végleges megállapodás történt. A miniszter kijelentéseit legáltalább mindnyájan így értelmezték.

Egry Béla: A miniszter maga indítványozta, hogy Kossuth Ferenc jegyezze be az ülések meghosszabbítását kérő indítványt. Kossuth azonban ezt azzal háritotta el magától, hogy az ilyen indítványnak a kormány köréből kell jönnie.

Székely Ferenc igazságügyminiszter megismétli, hogy nem történt végleges megállapodás.

Polónyi Géza ezzel szemben arra utal, hogy a miniszter a megállapodás alapján tegnap már ahhoz is hozzájárult, hogy a Benjamin féle mentelmi ügyet december 13-án tárgyalja a Ház.

Holló Lajos és Beck Lajos felszólalása után Justh Gyula kijelentette, hogy nincs célja a további tanácskozásnak mindaddig, míg az igazságügyminiszter meg nem kéri miniszter-társait, miben állapodhatik meg a konferencia és miben nem. Komikus lenne, ha a konferencia eredménye ma is arra a sorára jutna, mint tegnap, hogy estére a kormány dezavualja és megcáfolja.

Függőben a döntés a munkarendről.

Az értekezletet ezután fölfüggesztették s Székely Ferenc igazságügyminiszter közben Budára hajtatott s fölkereste Lukács László pénzügyminisztert, hogy vele tanácskozzék. Az igazságügyminiszter aztán egy órával azzal tért vissza, hogy Lukács ma délután Bécsbe utazik közös minisztertanácsra s itt Héderváry Károly gróf miniszterelnökkel megállapodik a Ház munkarendje dolgában. A pénzügyminiszter visszaérkezéséig tehát tartásuk függőben a további tanácskozást.

Az ellenzék vezérei ezt tudomásul vették.

Lukács László bécsi útja.

Lukács pénzügyminiszter ma délután 2 óra 20 percek a nyugati pályaudvarról Bécsbe

zójába s piperezni kezdte magát. Munkájában halk kopogás zavarta meg.

A szobaleány volt, ki szemtelen mosolygással jelentette be Ilyés Aador urat.

— Jöhet!

A puderes pamaosossal néhányszor végigajmitotta arcát, mikor belépett ő.

Ilyés az abszolút udvarlók kedvességével csókolta homlokot az asszonyt s egymásmellette ültek.

A nő olyan sokáig, hosszan elnézte a szeretőjét és összehasonlította a férjével. Mennyire más ez a férfi, mint az. Oh, őt, csak őt — egy pillanatig sem habozna, ha választania kellene.

Beszélgettek sok mindenről, hiszen annyi mondani valójuk van a szerelmeseiknek.

Azután az asszonynak eszébe jutott a férje, a kínos délután és erősen magához szorította a szeretőjét s „per apropos“ megjegyezte:

— A férjem mindent tud.

Ilyés az asszony legnagyobb csodálata'ra hideg és nyugodt maradt, mintha mi sem történt volna. Elővette dohánytáráját s cigarettát sodort. Azután kimért mozdulattal fordult az asszonyhoz

— Hát?

Érre az asszony mesélt a délutánról. Ecseltelte az érzelmeit, elmondta: mit olvasott ki férje arcából. És biztosította a férfit változatlan szerelméről. Ilyés forrón ábrázolta az asszonyt és megcsókolta.

— Ezt vártam tőled.

Tanácskozni kezdtek, mit tegyenek? Hogy Ilona elváljon a szeretőjétől, arról tudni sem

stazott. Déli tizenkét órakor a képviselőházból kocsin fölhajattak a pénzügyminiszterhez Székely Ferenc igazságügyminiszter és Hazai Samu honvédelmi miniszter, akik a Bécsbe utazó pénzügyminiszterrel tanácskoztak. Lukács Bécsben a miniszterelnöknek ad hirt a parlamenti békeakció újabb fordulatáról.

Elitették a zugbankárokat.

(Ötödfél évi börtön az „in sich” játékért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 5.

A büntetőtörvényszék ma délben hirdette ki az ítéletet Neumann Miksa és társa bűnpörében. Neumann és négy társa huszonöt németországi alattvaló panaszára került vád alá börtönjüket révén elkövetett csalásért. A törvényszék ítélő tanácsa Baloghy György elnöklésével tíz napon át tárgyalta az ügyet, s ma déli tizenkét órára tüzte ki az ítélethirdetést. A terem erre az alkalomra szorongásig megtelt hallgatósággal, mely jobbra az ügyvedek és bírák sorából került ki.

A törvényszék Neumann Miksát huszonhárom rendbeli csalás büntetéseért *ötödfél esztendei börtönre*, Basch Lajost, a Finanzieller Wegweiser szerkesztőjét mint bűnszolgát másfél esztendei börtönre ítélte. Kálmán Antal, Grósz Jakab és Herzfelder Ignác vádlottakat, akik a Neumann és társai cég ügynökei voltak, a bíróság fölmentette s a panaszosokat kárigényükkel a polgári perutra utasította.

Az ítélet megokolása konstatálja, hogy a Neumann és Társa cég minden kötésnél önszerződő fél volt, vagyis in sich játszott. A A kommitenseket a Finanzieller Wegweiser és annak melléklete, a Sonderblatt útján kerítette hálójába, nagy nyereséget helyezve kilátásba. Az ügyfeleit megtévesztette, elhitetvén velük, hogy kötéseiket a börzén bonyolítja le, holott valójában in sich játszott. A kereskedelmi törvény ugyan az in sich játékot nem tekinti büntetendő eseménynek, de büntető utra tartozik, ha a bizományos nem rendelkezik kellő fedezettel s befolyást gyakorol a fél elhatározására. Törvénybe ütköző s a bizományos hűség durva megsértése az az érdeklentét, mely itt a cég és kommitensei közt fennállott.

akartak. Végre is abban állapodtak meg, hogy minden marad a régiben. Csak Ilyés nem fog oly gyakran mutatkozni s a délutáni édes óráknak vége.

A két nap igen egyhanguan folyt le. A házastársak nem szóltak egymáshoz. A férj nyugtalanul barangolta be a vidéket és csak étkészésre tért a villába. Az asszony fehér ruhájába öltözve olvas a Gyp regényét.

A negyvennyolc óra letelében volt. A férj unottan jött haza vacsorázni, de a szobaleány azzal fogadta, hogy a nagyságos asszony áthajtatott. Kerekessékhez tizenegy órára lesz itthon.

Nem akart egyedül maradni. Félnyolc óra volt, kocsit hozatott s bement a városba. A „két korona” vendéglőben néhány ismerőseivel vacsorázott s igen kellemesen eltelt az idő. Háromnegyed tizenegykor már hazafelé tartott.

Utközben izgatottan gondolt a következőkre. Kíváncsi volt: milyen lesz az asszony válasza. Ha nem tér vissza hozzá, mit fog tenni?

Ujjai görcsösen húzódtak össze. Meg fojtja a hűtelent!... Es azután?... Eh kár töprengeni, úgy fog tenni, ahogy tenni kell.

Megérkezett. A nyári lak egészen sötét volt, csak az első emeletről, az asszony szobájában — derengett ki egy vékonyka sugár.

A kertajtó nyitva volt. Óvatosan belépett és lábujjhegyen aietett előre a fűben. Egy-

Az ügyész az ítélet fölmentő része ellen föllebezést jelentett be, de az ítélet ellen Neumann és Basch is.

Az ítélet kihirdetése után Timkó Zoltán királyi ügyész Neumann és Basch vizsgálati fogságba helyezését kérte. A büntetés különösen Neumannra nézve oly súlyos, hogy alapos a gyanu, hogy szökni fog.

Dési Géza dr. védő: Három éve folyik ez a pör, a legváltozatosabb állásokba jutott s Neumann mindig a bíróság rendelkezésére állott, alkalmá lett volt megszöknie, de nem tette. Itt nem világosan bizonyított büncselekményről van szó, hanem vitás kérdésről. Kéri az ügyészi indítvány mellőzését.

A törvényszék rövid tanácskozás után úgy határozott, hogy a vádlottakat szabadlábon hagyja.

Öngyilkosság a zsuron.

— Életunt joghallgató. —

(Saját tudósítók jelentése.)

Kolozsvár, december 5.

Tegnap este tragikus körülmények között követett el öngyilkossági kísérletet egy alig 20 éves kolozsvári joghallgató. Nagy társaságban, zsurozó urileányok és fiatal emberek jelenlétében fordította maga ellen a revolvért az életunt gyerekekből. Oka nem volt a végzetes tett elkövetésére, maga is megbánta, amit gyerekes megdondolatlanságában elkövetett.

A fiatalember Homonnay Zoltán még 20 éves sincs, első éves joghallgató. Egy esztendeje tette le az érettségit a kolozsvári refermátus kollégiumban s utána mindjárt megkezdte önkéntességi idejének kitöltését. Most szabadult ki katonáéktól s beiratkozott az egyetem jogi fakultására.

Kedves, szimpatikus fiúnak ismerte mindenki. Gondjai nem igen lehettek, édesapjának Homonnay Bálint kolozsvári államvasuti felügyelőnek házában lakott, ahol nagy szeretettel vette mindenki körül. Hogy azonban mégis öngyilkossági gondolatokat forgat az agyában, elárulta barátjának, Berkesi Zoltán joghallgatónak. Körülbelül hat héttel ezelőtt mondotta neki:

— Én már nem várok semmit az élettől. Meglátod: öngyilkos leszek.

Barátja tréfának hitte a dolgot, de Homonnay Zoltán még hozzátette:

szerre ropogni hallotta a kerti ut fehér homokját s hirtelen egy bokor mögé guggolt. Nehány pillanat múlva dudorászó fiatalember haladt el mellette.

Megismerte! Ó volt, Ilyés.

Szeretett volna utána rohanni, megölni. De gyenge volt, mint egy gyermek s csak sirt keservesen. Aztán lassan, támoilyogva indult tovább.

Ez volt hát a válasz!

Perenyi örület szállotta meg, aztán mint aki tettének öntudatában van, egyenesen szobájába tartott. Összesomagolta ruháit, fehérneműit s becsöngette az inast. Kocsit hozatott s az inas legagyobb, esodálkozására, szó nélkül elhajtatott.

— Az indóházba!

Tudta is ő, hogy hová, csak el, el innen erről a helyről. Mikor a határhoz értek, megállította a kocsit, még egyszer visszafordult, csókot intett és zsebkendőjébe takarta nedves arcát.

Az asszony az ágyban feküdt, Ilyés arcképét nézegette s épen a gyertyát akarta elfújni, mikor bejött a szobaleány.

— A nagyságos ur elutazott.

— Jól van!

S miután a cseléd elhagyta a szobát, moosolyogva csókolta meg Ilyés arcképét.

— Így itélkezett! Igaza van Gypnek: gyengék a férfiak.

S aztán eloltva a gyertyát, nyugodt álomba merült.

— Végredeletem is van már. Megkapod majd az asztalfiókomban egy csomó megcimzett levéllel együtt. Kérlek továbbítsd majd a leveleket.

Erre aztán Berkesi komolyodott el, de Homonnay Zoltán tréfával ütötte el a dolgot. Azóta nem is célzott többé az öngyilkosságra a fiatalember. Pedig többször jöttek össze társaságban, zsuron, tegnap pedig az antiakoholisták matinéjában voltak együtt.

Ugy beszéltek meg előre, hogy a matiné után egy ismerős családnál találkoznak. Műkedvelői előadás rendezését vették tervbe s ebben előkelő szerepet szántak Homonnay Zoltánnak is, egy miniszteri tanácsost kellett volna alakítsnia. Andreánszky Jenőnek műkedvelői előadásokból ismert „Katonásan” című darabjára készültek nagy ambícióval s tegnap este egy kisebbszertű zsur keretei között már a második olvasó próbát akarták megtartani. Körülbelül fél 7 órakor gyűlt össze a társaság egy Nagyszamos utcában lakó uri családnál.

Mintegy tizenketten ültek mindössze a szalonban, vegyesen idősebb urnők és urileányok, fiatalaberek, nagyrészt egyetemi hallgatók. Beszélgetés közben telt az idő, talán mindannyiak között Homonnay Zoltán volt a legjobb hangulatban.

Egyik sarokban folyt az olvasó próba, mindjárt rá került volna a sor Zoltánra is, aki a divánon ült, mellette a vendéglátó fiatal leánya, a leány másik oldalán pedig Berkesi Zoltán joghallgató. Hármán beszélgettek, mikor Berkesi és a kettőjük között ülő leány olyanforma zajra lettek figyelmesek, mintha Homonnay egy revolver ravaszát felbuzta volna. A fiúnak nadrágzsebében volt a keze s mikor azt kérdezték, hogy mit csinál, mosolyogva fordította ki a mellényzsebét:

— Látják, itt szoktam tartani a Brownin-got, de nincs benne semmi.

A másik perében már előrántotta nadrágzsebéből a revolvért s halántékon lötte magát. A kis szobában pánik tört ki erre. Az öngyilkos fiu mellett ülő leány nyomban elájult s rádőlt Berkesire, aki az első perében arra gondolt, hogy a leányt érte a golyó. Több jelenlevő összeesett s rémületes látvány volt, mikor vérben uszó fejjel, homlokán nyitott sebből felállott a szerencsétlen fiu s miközben a sebből vérsugarak ömlöttek ki, gyöngye hangon folyt ezt ismételte:

— Vízet hozzatok be! Megbántam, amit tettem, nem akarok meghalni.

A másik perében már térdre esett s a földön a Browningot kereste. Hozzáugrottak a vizes ruhával borogatni kezdték. Ekkor már elveszítette eszméletét s mialatt a mentők a sebészeti klinikára szállították, nem is tért magához. Az orvosok konstatálták, hogy a golyó a nyelv fölött ferdén hatolt be a fejbe s az állba furódott be. Remélhető, hogy megmenthetik az életnek a fiatal életuntat.

Fiókjában egy csomagot találtak Zoltán barátjának felirással. Apró emlékek, levelek voltak benne, azonban egyetlen sor sem, amelyből az öngyilkossági kísérlet okára következtethetnének.

Megemlítjük itt, hogy ez öngyilkossággal kapcsolatosan Aradon ma délután olyan hír terjedt el, hogy a nemrég nyugalomba vonult aradi állomásfőnöknek, Homonnay Nándornak szintén 20 éves fia, aki ugyancsak Kolozsvárott joghallgató, követte volna el a végzetes tettet. Érdeklődtünk utána és megtudtuk, hogy a volt állomásfőnök fia Homonnay Tibor, aki szintén Kolozsvárott tanul, de sokkal komolyabb gondolkodású fiu, semhogy holmi szentimentális fellobbanásban fegyvert fogjon önmaga ellen.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 367
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— — — — — 151

Sikkasztó

és váltóhamisító iskolaigazgató.
(Szabó György bűnpörének főtárgyalása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 5.

Egy megtört, siró-remegő ember állott ma az aradi törvényszék előtt: Szabó György, a váltóhamisító volt mikelakai igazgató tanító, aki az évek folyamán vagy harminczszer korona értékű váltókat hamisított. Az ügyében, mely egy évig húzódott, most ítélethozatalra kerül a sor. Julius 4-én már ki volt főtárgyalásra tűzve az ügy, de akkor a vádlott úgy viselkedett, mintha elmebeteg lenne s a törvényszék a védő kérelmére elrendelte megfigyeltetését. A budapesti gyűjőfogház megfigyelő osztlályába szállították, de az orvosokat a zokogás nem tudta megghatni, még kevésbé megtevesztetni, kimondták, hogy Szabó György beszámíthatóságához kéttség sem fér. Az érzelmi momentumok azért a mai tárgyalásról sem maradtak el. Szabó bűnét azzal indokolja meg sűrű zokogás közben, hogy 1800 koronás tanítói fizetéséből nem tudott négy tagu családjával megélni. De mikor az 1800 koronát sirva emlegeti, az embernek a vizsgálat eredménye jut eszébe: Szabó György nem nyomorgott, csak a családja koplalt. Szabó Györgynek mindig volt pénze korosmára, italra, mulatozásra s felesége egyszer férje kalapjának béléseben talált több száz koronát bankjegyekben. Ezt a siró-rivó embert nem a nyomor, hanem a könnyelműség, a lelkiismeretlenség, az élvezetek haháshása juttatta a vádlottak padjára.

A vádlottat kilenc óra előtt néhány perccel már bevezették a terembe, melyben még alig volt valaki. Szótlanul leül a vádlottak padjára, maga elé mered. Megmegrándul a keze, a lába remeg, majd csendesen sirdogálni kezd. Kilenyi Zoltán doktort, a védőjét kéreti magához s pár szót beszél vele. Az idő nehezen telik: végre féltizenegykor megjelennek a teremben a büntetőtanács tagjai: Köller János elnök, Nagy József és Lehrmann Viktor szavazóbírák, a közvádat Morocza Dénes kir. ügyész képviseli.

Az általános kérdésekre Szabó György halk, töredező hangon elmondja, hogy 35 éves, görög keleti vallásu Bukovecan (Temesmegye) született, nő, felesége Siefán Zsófia, két gyermek atyja, igazgató-tanító volt s a postaügynökséget kezelte. Ezután a megidézett tanuk névsorát olvasták fel, ezek között vannak a megkárosított pénzintézetek: Aradi Első Takarékpénztár, Arad Osnádi Takarékpénztár, Aradi Kereskedők Hitelszövetkezete, Aradi Polgári Takarékpénztár, Aradmegyei Takarékpénztár, Aradi Ipar és Népbank, Viktória Takarékpénztár, Orozifalvai Takarékpénztár, Világosi Takarékpénztár, Arad hegyaljai Takarékpénztár, Solymul Vasóhi Takarékpénztár, Aradi Központi Takarékpénztár, Temesvár Gyárvárosi Takarékpénztár, Dunarensana Temeskubini Takarékpénztár, Temesvári Forgalmi Bank, Muresanul Radnai Takarékpénztár és az Aradi Hitelbank megbizottai, ezek közül azonban egy sem jelent meg. Megjegyzendő, hogy a pénzintézetek egy részének kára megtérült. A szintén megkárosított postakincstár és a mikelakai állami iskola gondnoksága képviseltették magukat.

A vádlott nem tagad.

A törvényszék vádhatározata hivatali sikkasztással és folytatólag elkövetett harminchétf rendbeli magánokirathamisítással vádolja Szabót.

Elnök: Megértette a vádat? Vádlott: Igen.

Elnök: Bűnsnek érzi magát?

Vádlott: Nagyságos elnök ur, ha már ezt megoselekedtem, akkor kell, hogy bűnsnek érezzem magamat, de én nem vagyok bűns, én nem tudtam, hogy mit csinállok.

— A védekezését majd később adja elő. Részletesen felsorolom, hogy mivel van vádolva. Mint a mikelakai állami elemi iskola gondnoka a kezelésében volt pénzből 1833 korona 84 fillért elsikkasztott. Ezt beismeri?

— Hogy elvettem a pénzből, azt beismerem, de hogy mennyit, azt nem tudom. Én vissza akartam a pénzt fizetni.

A sikkasztások.

Exterde Kálmán báró szakértőt hallgatta ki a bíróság ezután. Exterde báró tételenként kimutatja, hogy mikor és mennyit sikkasztott Szabó, aki az elnök minden egyes kérdésére azt feleli, hogy a sikkasztást elismeri, de hogy mikor és mennyit vett el, azt nem tudja. Balogh Zoltán, a mikelakai állami elemi iskola gondnokságának elnöke elmondja, hogy Szabó hivatalánál fogva kezelte a gondnokság vagyonát. Rovancsolásra tanu, mint elnök 1909-ben Bonyhádi Károlyt, 1910-ben pedig Faragó Gyulát küldötte ki, azonkívül ő saját maga is gyakran vizsgálta felül az iratokat. Apróbb szabálytalanságokat konstataált, de hiányt nem. Ez úgy történhetett, hogy Szabó másféle pénzeket is kezel, azonkívül vagy hat kiadási és bevételi naplót vezetett úgy, hogy a laikus ellenőrök nem ismerték ki magukat. Egy alkalommal, midőn személyesen rovancsolt, Szabó neki egy 300 koronás takarékpénztári könyv helyett készpénzt mutatott elő. Midőn ezért kérdőre vonta, azzal védekezett, hogy az iskola építésénél alkalmazott munkásokat és mesterembereket akarta kifizetni. Tanu megintette ezért vádlottat, de nem volt vele szemben bizalmatlan s ilyen esemény szabálytalanságot nem akart fegyelmet akasztani a nyakába.

Özvegy Szabó Józsefné tanu férje építette a mikelakai iskolát. Férje halála után megállapította, hogy az építkezéért még 320 koronával adósa a gondnokság férjének. Felszólította őket, de miután ez eredménytelen volt, beperelte a kincstárt. A per tárgyalásán egy nyugtát mutattak fel neki, melyben férje az összeg felvételét elismerte. Ez a nyugta hamis volt s a járásbírósa el is marasztalta a kincstárt. Így tanunak nincs kára az ügyből. Hogy a nyugtát ki hamisította, azt nem tudja. Az elnök kérdésére Szabó György beismeri, hogy ő hamisította a nyugtát s a pénzt is felvette a hamis nyugta ellenében.

Ezután azokra a sikkasztásokra került a sor, melyeket Szabó mint postaügynök követett el. Sarandáz Tódornak fia 300 koronát küldött Amerikából. A pénz már október 2-án megérkezett, de Szabó meghamisította az elismerő utalványt s a pénzt visszatartotta. November 1-én Sarandán találkozott Szabóval és említette neki, hogy érkeznie kellett volna neki 300 koronának Amerikából. Másnap érte küldött Szabó és átadta neki a pénzt. Így kára nincs az ügyből. Macsinik Mitrunének férje küldött Buffalóból 400 koronát. Ezt a pénzt is egy hónapig tartotta vissza Szabó Macsinikné azt hitte, hogy férje meghalt s ezért írt Amerikába. Férje válaszolt neki s így megtudta, hogy a pénz már megérkezett. Eiment Szabóhoz s feljelentéssel fenyegetőzött. Szabó megijedt s 10 koronát adott neki, hogy hallgasson. Tanunak azonban kára volt a késedelemből s még nyolcvan koronát követelt. Szabó ezt az összeget is megadta.

Az elnök Macsinikné vallomása után — amellyel bevégeződött a hivatali sikkasztásokra

vonatkozó bizonyító eljárás, — a tárgyalást 75 percre felfüggesztette.

Szünet után a vádlott felesége, Szabó Györgyné lépett a bíróság elé. Jelenleg az állami adóhivatalnál dijnok. Magtagadja a férje ügyében a vallomástételt s megtörtén, zokogva távozik a teremből.

Gábor Tódor és Gábor Tódorné nevére egy 300 koronás kötelezvényt hamisított Szabó. Tanuk nem ismerik el aláírásuk valóságát s Szabónak nem adtak felhatalmazást nevük aláírására. Szabó elismeri, hogy a két aláírást hamisította.

Az elnök a vádlott elé tárja a hamis váltókat. Egy 1910 IX. 7. kelt 150 koronás váltóra Szabó Györgyné, Todorán Györgyné és Varjassy Árpád tanfelügyelő nevét hamisította, egy 1910. V. 28. kelt 300 koronás váltóra Szabó Györgyné, Boár Benica, Káplár Zsófia és Varjassy Árpád nevét, egy IX. 7-én kiállított 2700 koronás váltóra ugyanezeket írta alá és így tovább. A vádlott összesen 37 váltót hamisított mintegy 30,000 korona értékben. Valamennyiről elismeri, hogy ő hamisította s különböző pénzintézeteknél leszámítoztatta.

Kilenyi Zoltán dr. védő a többi tanu kihallgatásától eláll, csak Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő kihallgatását kéri Szabó tanítói működésére s magánviszonyaira vonatkozólag. Morocza Dénes dr. kir. ügyész ugyanerre vonatkozólag Balogh Zoltán mikelakai jegyző kihallgatását kéri, továbbá Parecz Béla dr.-ét, mint az Aradi Polgári Takarékpénztár ügyészét. Parecz egy az ügy iratai közül hiányzó 80 koronás váltóra kell, hogy felvilágosítást adjon.

A bíróság a többi tanu kihallgatását mellőzi s a tárgyalás folytatását délután fél négyre halasztja.

Varjassy tanfelügyelő vallomása.

Délután fél négy órakor nyitotta meg Köller János elnök a folytatólagos tárgyalást, amelyen a tanuk és szakértők kihallgatását fogantositották.

Parecz Béla dr.-t, mint az Aradi Polgári Takarékpénztár ügyészét hallgatta ki a törvényszék, majd áttért Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő kihallgatására.

Varjassy Árpád a hozzáintézett általános kérdések után eladta, hogy Szabó Györgyöt eleinte nagyon megkedvelte előzékeny modoráért, amiért a gyermekek szülei is nagyon rokonszenveztek vele s a tanítás terén is szép eredményeket ért el. Később azonban folyton züllött, szorgalma változó volt, rendszeretete megszűnt, úgy, hogy az utóbbi időbea nem felelt meg várakozásának.

A kihallgatás során elmondta a tanfelügyelő, hogy Szabónak egy ízben tényleg aláírt váltót, melyet az Ipar- és Népbank számitolt le, de amelynek összegét, 360 koronát, a vádlott kifizette.

Két esztendővel ezelőtt történt, hogy a nevezett bank egyik tisztviselője figyelmeztette arra, hogy intézetüknel egy nagyobb összegről szóló váltó fekszik, melynek Szabó György a kibocsájtója és a tanfelügyelő szerepel rajta mint forgató. Erre elment a bankba, megnézte a váltót s látta, hogy aláírása hamisítvány. — Szabó bevallotta, hogy ő hamisította a névalírást s azzal védekezett, hogy a posta beszerzésre kellett a pénz s más uton nem tudta azt előteremteni. Az összeget Szabó később kifizette s ezért nem tett ellene feljelentést.

Egy évvel ezelőtt újból figyelmeztették a takarékpénztárban, hogy nagyobb összegről szóló váltója van forgalomban. Ekkor megkérte az összes pénzintézeteket, hogy küldjék be

azon váltók jegyzékét, melyen az ő neve szerepel, mire horribilis összegeket kapott jegyzéket és így derült ki a hamisítás.

Vádlott beismerete, hogy a tanfelügyelő előadása megfelel a valóságnak.

A következő iskolaigazgató.

Balogh Zoltán a miklakai iskola gondnoka, községi jegyző volt a következő tanu. Folyton figyelemmel kísérte Szabó életét a tapasztalta, hogy az könnyelmű életet folytat és állandóan anyagi zavarokkal küzd. Figyelmeztette az igazgató-tanítót, hogy úgy éljen ahogy viszonyai megengedik, de Szabó folytatta könnyelmű életmódját. Balogh megróttá emiatt az igazgatót és azt is kilátásba helyezte, hogy felettes hatóságát fogja értesíteni. Vádlott erre mindenféle hazugságokkal állt elő. Az iskolai pénztárt rendben találta és ezért nem tett elene feljelentést.

Elnök kérdésére azután még előadja, hogy Szabó csak az utóbbi időben kezdett el inni, azelőtt munkabíró, ügyes, ragaszkodó, jóra való ember volt a körülbelül 1400 forintra rugott évi jövedelme. Családi élete rossz volt, az utóbbi időben napirenden voltak a villongások felesége között és közte.

A törvényszék tanut vallomásra megeskette.

A szakértők kihallgatása.

Pozsgay István dr. és Auszterweil László dr. törvényszéki orvosszakértőket hallgatta ki ezután a törvényszék. Egyhanguan azt vallják, hogy vádlott elméleti megfigyelése alkalmával a rendes elmeállapottól alig számbavehető eltérés mutatkozott. Tettét a szabad akarat elhatározásának teljes birtokában követte el a csak kis mértékben korlátozta azt az utóbbi időben az alkohol élvezete. Cselekménye büntetőjogilag teljesen beszámítható.

Felolvasták ezenkívül az igazságügyi országos megfigyelő és elmeorvosintézet jelentését is, mely teljesen hasonló értelemben nyilatkozott.

Almássy T. Pál és Szathmáry István írászakértők terjesztették elő ezután véleményüket a váltókon szereplő hamis aláírásokra vonatkozólag és oda nyilatkoztak, hogy azok oly ügyesen vannak hamisítva, hogy azzal mindenkit tévedésbe lehet ejteni.

Elnök felszólítására Szabó György elismerte, hogy a felmutatott váltókra tényleg ő hamisította az aláírásokat.

Miután a váltóbíróságtól két váltó beszerzése vált még szükségessé, elnök a tárgyalást egynegyed hat órakor félbeszakította.

A tárgyalást holnap délelőtt fél tíz órakor folytatják a valószínűleg még a holnapi nap folyamán ítélelhozatalra is kerül a sor.

MULATSÁGOK.

(=) Adományok. Az aradi polgari jótékony négyzet vasárnapi baba tombolájára még a következő adományok érkeztek: Dr. Avarffy Imréné 3 terakotta figura, Szentiványiné urne 2 Mikulás, Boros Emma 2 baba, Neogrady Dóra 1 liba, Ismeretlen küldőtől 1 nagy Krampusz, Bloch Janka 1 baba, Jakabffy Gyuláné 1 baba, Mikolay Istvánné 1 nagy Mikulás, Dr. Priegl Istvánné 3 szép öltözött baba, Br. Bohus Lajosné 1 nagy Mikulás, Dr. Robitzek Ágostné 1 szép bohóc és 2 baba, Mladin Julia 1 baba, Dr. Kis Mórné 2 baba, Maresch Gyula 3 szép baba, Csárán Giti 1 síró baba és 1 bábé, Justh Gyuláné külörféle szép, eredeti genre tabák 40 darab, Glatz Antalné külörféle szép 30 drb. baba, Vertán Eteléné 30 drb. celluloid (matróz bábé stb.) baba, Dr. Nagy Sándorné

2 szép baba, Bignio Mária 6 öltözött baba, Purgly Emilné 1 baba, melyekért hálás köszönetet nyitvánija az egyesület nevében özv. Purgly Lajosné fővédasszony.

Megszűnt a vagonhiány.

(Felszabadult háborus vonatok. — Az aradi állomásfőnökség nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 5.

A lapok napról-napra tele voltak a kereskedő világ számottevő tényezőinek ama panaszaiival, amelyek a vagonhiány okozta kárkért teszik felelőssé az illetékes faktorokat. A teherkocsik hiánya (már-már végzetes károkat, rombolásokat idézett elő egy-egy városban. Ugyanis a vidéki városokban észlelhető ijesztő sóhiány is a vagonok kevés voltának tudható be.

A forgalom megbénulása természetesen nagy károkat okozott a kereskedelmi életben. A kártérítési pörök olyan mérvben jelentkeznek, amilyenben még soha. Eddig öt millió korona az az összeg, amit magánosok kártérítés fejében követelnek az államvasutaktól azért, mert meghíruult egy-egy szállítás, vagy pedig a szállított áru a raktárakban romlott el, mivel lehetetlen volt továbbítani kocsik hiányában.

A kereskedővilág két-három nap óta örvendetesen tapasztalja, hogy a forgalom gyorsabban bonyolítódik le és látja, hogy a teherkocsik máról-hónapra megszaporodtak.

A közönség csodálkozva fogja hallani, hogy a gabona, a szén, a só gyorsabb szállítása is a külpolitikával hozható vonatkozásba. Hötendörfi Konrád vezérkari főnök lemondása idézte elő ezt a váratlan fordulatot. Az ő lemondása folytán négyezer tehervagon vált szabaddá. Minden ujságolvasó előtt világos már, hogy Konrádnak, a trónörökös kedvenc főemberének miért kellett eltávozni a vezérkar éléről. Konrád ugyanis azt akarta, hogy az ig Olaszország a távoli Afrikában hadakozik, addig mi törjünk be Olaszországba és foglaljuk vissza Lombardiát. Egész az utolsó napokig remélte, hogy álláspontja diadalmaskodik és így az ő intézkedésére a magyar államvasutakat teljesen a közelgő háboru követelményeinek megfelelően rendezték be. Az olasz, meg a szerb határon több mint négyezer teherkocsi állott készen, hogy háboru esetén a hadsereg gyorsan felhasználhassa. Ezt a négyezer vaggont természetesen megérezte a máv. egész hálózata. Ezért nem lehetett az árukat idejében elszállítani és ezért volt sóínség a vidéki városokban.

Konrád távozásával azonban felszabadultak a kocsik, mert elszállított a háboru réma. A hadsereg vezetőségében alakult háboru-párt feje megbukott, a felség nem akarja a háborut és így nincs szükség a határokon a katonavonatokra.

A vagonok gyors megszaporodásáról a következő óvatos, de jellemző felvilágosítást kaptak az aradi állomásfőnökségtől:

— Két-három nap óta örvendetesen tapasztaljuk, hogy szűnetel a vagonhiány. A vonalakon rendes a teherforgalom, mert az egyes állomásokhoz annyi vaggont küldenek a központból, amennyire szükség van.

— Önök milyen magyarázatát adják ennek?

— A teherkocsiaiink ezrei felszabadultak a külföldön és azokat most átadhatták a forgalomnak.

Eltűnt milliomos fiu.

(Kintzig Dénest keresi az aradi rendőrség)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 5.

A milliomos Kintzig Dénes rejtelmes eltűnése foglalkoztatja most az aradi és budapesti rendőrséget. Nem tudják, hogy hova tűnt a budapesti Róser intézetbe internált fiatalember, akinek sorsát ugyszólván a hatóságok irányítják, mióta anyját, özvegy Kintzig Ferencnét az aradi árvaszék megfosztotta gyámi jogaitól. Ugyanez a gyámügyi hatóság gondoskodott arról, hogy a 16 esztendő s ifju a fővárosi Róser intézetben biztonságban tudja magát és mikor kimondotta, hogy az édesanyja környezetéből eltávolítja, mert ott nevelését, fejlődését nem találja megfelelőnek és veszélyekből mentesnek, elrendelte azt is, hogy a fiatalembert az intézetből édesanyja nem viheti el és az igazgató csak az aradi árvaszék által kiendelt gyámnak kezeihez adhatja át.

Az anya az árvaszék intézkedéseibe nem nyugodott meg, megfelelőbbé az Arad városi közigazgatási bizottsághoz, de ez elutasította a felelősséget és jóváhagyta az elsőfoku hatóság intézkedéseit. Ekkor a belügyminiszterhez fordult panaszával özvegy Kintzig Ferencné és meg is tudta győzni a legfelsőbb gyámügyi hatóságot arról, hogy a fia által megindított akció nem bir semmiféle alappal, mert a szülői háznál édesanyja mellett vagyoni helyzetének megfelelő gondos nevelésben részesül, bebizonyította, hogy a gyermek életére és fejlődésére nincs káros hatással, amit ott-hon lát és nem származik rossz abból a környezetéből, amelyben él. A belügyminiszter fel is oldotta az előbb említett fórumok egybehangzó határozatait és visszaadta a fiut anyjának. Mielőtt azonban még ez a miniszteri döntés megtörtént volna, az aradi árvaszék határozatának megfelelően ifju Kintzig Dénes a Róser intézetben nyert elhelyezést, annak rendes növendéke lett és ott várta sorsának fordulását.

Óriási meglepetés várt a miniszteri határozat által boldoggá tett anyára. Mikor megtudta, hogy természetes és törvényes gyámi jogaiba visszahelyeztetett, Budapestre utazott, hogy fiát kivegye az iskolából és hazavigye a jánosi-i kastélyba. Azzal a szomorú hírrel fogadták őt Róseréknél, hogy Kintzig Dénes nem lakója többé az internátusnak és nem tanulója a felső kereskedelmi iskolának, hanem egy szép napon bucsuszó nélkül eltávozott és többé vissza sem jött.

— Vajon egyedül, vagy valakinek a biztatására tervezte-e így a fiatalembert, azt mi nem tudjuk — mondották az intézetben — sajnálatunkra a gondjainkra bízott gyermeket az anyának visszaadni nem vagyunk képesek.

A budapesti államrendőrség bünygyi osztályára sietett az anya ügyvédje kíséretében és ott ismeretlen tettesek ellen feljelentést adott be családi állás elleni vétség miatt és kérte a bünygyi eljárás megindítását. A fővárosi rendőrség egyik detektívjét bízta meg annak kipuhatólásával, vajon Kintzig Dénes miként jutott annak tudomására, hogy a belügyminiszter megváltoztatta az aradi árvaszék és közigazgatási bizottság határozatait és őt ismét anyja fennhatósága alá rendelte. A nyomozás adatait gyűjtött arra, hogy még mielőtt a minisztériumból özvegy Kintzig Jánosnét a döntésről értesítették volna, már jelezték az intézetben tartózkodó ifjunak, hogy mi vár reá, sőt azt is megállapította a detektív, hogy telefon útján jutott el a hír a fiához.

A fővárosi rendőrség áttette az iratokat

Aradra és arra kérte az aradi rendőrséget, hogy hallgassa ki a fiúnak Aradon lakó nővérét Jombart Lajos huszárfőhadnagy feleségét arra nézve, vajon nem tud-e őccse tartózkodási helyéről és nem járult-e ahhoz, hogy Kintzig Dénes a Rósser intézetből ismeretlen helyre távozzék.

Az aradi rendőrségnél ma délelőtt történt meg Jombartné kihallgatása, amely azonban Kintzig Dénes eltűnésére nem vetett világosságot. Kijelentette ugyanis, hogy őccse tartózkodási helyéről abszolút nincs tudomása és elmondta, hogy valószínűleg a fiúhoz valami közel álló személy értesíthette a miniszter döntéséről, még pedig azzal a céllal, hogy katasztrófának vegye elejét, mert Kintzig Dénes kijelentette, hogy öngyilkosságot követ el, ha kényszerítenék, hogy anyjához visszatérjen.

A rendőrség a vallomást jegyzőkönyvbe vette és az iratokat visszaküldötte a budapesti rendőrségnek.

Nyomában

a negyedmillió bankcsalóknak.

— Felületes ellenőrzés a Kereskedelmi Bankban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 5

Izgalomban van még az egész Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és valóságos láz uralkodik a főkapitányságon. Amint már ma röviden megírtuk: a bankban kétszáznyolcvanezer koronás váltóhamisításnak jöttek a nyomára s a rendőrség nagy apparátussal nyomoz, vallat, kutat az óriási váltócsalás elkövetője vagy elkövetői után. Az Orenstein és Koppel keskenyvágyú vasutak gyárának papírával és pecsétjével történt hamisítást olyan mestersen cselekedték meg október elején, hogy a bank semmi gyanút nem fogott, s most a valóság kiderültekor az ügyes szélhámos már a legteljesebb nyugalomban és biztonságban érezheti magát. Olyan megtévesztően, olyan elegánsul csinálta a maga dolgát, úgy tudott eltűnni a horribilis pénzzel, hogy ebben a ködben most már csak vesződések tapogatással mozoghatnak a nyomozás vezetői és közgei, a teljes létszámban operáló detektívek. Azt a gyanút azonban, hogy a váltóhamisításban feltétlenül része volt a bank valamelyik, talán már elbocsátott, de a helyzetet ismerő alkalmazottjának, egyre jogosultabbnak látja a rendőrség. Az egész csalás részletei ebbe az irányba kényszerítik a rendőrség felfogását s a nyomozásnak igen fontos szálai futnak erre felé.

Igen érdekes momentum az esetnek az, hogy a megkárosított bank még november huszonkilencedikén névtelen levelet kapott Pécsről, amelynek írója fölfedezte a váltóhamisítást. A levelet a banknál félredobták, s csak akkor hitték el az igazat és mentek feljelentést tenni a rendőrségre, mikor egyéb úton rájöttek, hogy a hamisítás csakugyan megtörtént.

A nyomozásnak az első pozitív irányt egy fővárosi papírnagykereskedő mai vallomása adta meg, amelyből arra lehet következtetni, hogy a tettes az Orenstein és Koppel-cég volt alkalmazottja, mert a papírnagykereskedő a negyedmilliót felvevő fiatalember személyleírásából arra a fiatalemberre ismert, aki a cég papírrendeléseit évek óta teljesítette nála.

A váltócsalás részleteiről eddig ezek derültek ki:

A negyedmillió váltóleszámitolás.

Október ötödikén, délután négy és öt óra között, megszólalt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatói szobájában a telefon

csengője. Fellner Henrik inspekciós igazgató ment a telefonhoz:

— Halló! Az Orenstein és Koppel keskenyvágyú vasutak gyárának vezetősége nevében beszélek, — mondta egy férfihang a telefonon keresztül, — nagyobb váltóleszámitolást szeretnénk eszközölni, milyen százalékkal csinálnák meg?

— Hat százalékkal, — felelt Fellner.

— Az sok, — szólott vissza a telefonpartner, — de majd tárgyalunk felőle.

Ezt a beszélgetést Fellner azonnal elmondta Koref Dávidnak, a váltóosztály főnökének. Alig fejezte be Fellner szavait, megszólalt Koref telefonján is a csengő. Ugyanaz a férfihang beszélt. Megállapodott Koreffel, hogy az Orenstein és Koppel-gyár kilenc darab váltóját 5 $\frac{7}{8}$ százalékos levonással leszámítolják.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank régi üzleti összeköttetésben volt Orensteinekkel, akik azonban rendszerint nem vették föl a leszámított pénzt, hanem folyószámlájukra iratták. A telefon-beszélgetést a bank kész megállapodásnak vette s még csak ellenőrző telefonálást sem tartott szükségesnek.

Másnap csakugyan meg is jelent a banknál az állítólagos Steiner Ferenc, az Orenstein és Koppel-cég állítólagos alkalmazottja. Hozta a kilenc darab váltót és bemutatta a meghatalmazó-levelét. A huszonkét centiméter széles, huszonkilenc centiméter hosszú, kvartalaku levél felső balsarkára oda volt nyomtatva kővér betűkkel az Orenstein és Koppel-cég teljes, pontos, telefonszámmal, postatakaréki chequeszámmal kiírt címe.

A címfőírás, amint most utólag megállapították csak hasonlított a cég rendes, még pedig régebben használt levélpapír-főjéhez. Ujában a cég csak litografált levélpapírokat használt. Persze a Kereskedelmi Banknál erről csak most utólag szereztek tudomást.

A meghatalmazó-levelnek az a géppel írott szövege volt:

Budapest, 1911. október 6.

T. C. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank

Budapest

Koref urukkal telefonon történt megállapodás értelmében csatolunk kilenc darab váltót 282742 szóval kétszáznyolcvankétezerhatszáznegyvenkét korona összértékben és kérjük önöket, hogy az ellenértéket jelen levélünk átadójának, kinek aláírását itt közöljük, kiutalni sziveskedjenek.

Alatta tintával az állítólagos Steiner Ferenc aláírása és két tintaceruzával odavetett, olvashatatlan két más aláírás. Egyebekben minden kellekkel felszerelve. A levélpapír víznyomata Original Neusidl Commercial Post. Csatolva volt a levélhez a következő jegyzék:

	Cassa X. 6.
	5 $\frac{7}{8}$ %
	kor. fill.
Jegyzék	
per december 7	45 000 —
" " 7	45 000 —
" " 8	8 420 —
" " 9	30 000 —
" " 9	28 935 54
" " 9	29 385 70
" " 13	27 600 —
" " 13	24 000 —
	összesen: 282 742 24
le 5 $\frac{7}{8}$ %	2 940 90
	marad: 279 801 34

Fölvettük Orenstein és Koppel.

A váltókon elfogadóknak a következő nevek szerepeltek: Resicai Falepároló R.-t. Budapest 41.000 korona, Resicai Falepároló R.-t. Budapest 45.000 korona, Resicai Falepároló R.-t. Budapest 45.000 korona, Kirnbauer József Konrád Budapest 8420 korona 54 fillér,

Ujlaki Hirschler és fia Alsódomboru 30.000 korona, Lord és társa Budapest 29 385 korona 70 korona, Tóth Ferenc Szeged 27.000 korona, Tóth Ferenc Szeged 4000 korona.

Ezeket az irásokat Kürthy József helyettesfőnök átnézte, ellenőrizte, ellátta utalvány-számjellel, bevitte Korefhez, aki ellenjegyezte.

Olvastalan százezrek.

Itt felszerelve, lement a csaló a pénztárhoz ahol Csapek pénztáros kifizette. A rendőrségen ma tett vallomásában így mondta el a jelenetet Csapek:

— Harminc-harmincegyéves urnak látszott, arra emlékszem. Az utalvány-jegyzék átvétele után kifizettem: adtam neki két köteg százszáz darab ezrest. A többi külön adtam bankokban és ezüstpénzben. Föltűnt, hogy nem is olvasta meg a pénzt, csak begyűrte a felöltője zsebébe, majd gyorsan újból kivette, föl-váltott két ezrest és elszietett.

Szóval a szélhámos nem akceptálta azt az igazságot, hogy a pénz olvasva jó. Az olvasás időbe kerül, az idő pedig pénz s a sokáig tartó olvasgatással könnyen megadhatja az ember az árát a csalásnak.

A félredobott névtelen levél.

Nagyon érdekes részlete a bankcsalásnak, hogy már egy héttel ezelőtt tudomást szereztek róla a banknál egy névtelen levélből, de nem hitték az irásnak.

November huszonnyolcadiki kelettel Pécsről levél érkezett a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankhoz, borítékán és belül is szép női írással. A levélben ez volt írva:

Nagyságos Igazgató Ur!

Azokat a hamisított váltókat, melyeket október hó elsején Orenstein és Koppel nevében beadtak, Goldner Ferenc és őccse, Imre, követtek el és Amerikába mentek. Én is vele voltam, mert azt ígerte, hogy feleségül vesz. De künn bevallotta, hogy nem vehet el, mert már van felesége. Én néhány hét után, mer: nem tudtam ott megszokni, meg edesanyámat is sajnáltam, hazajöttem azzal a pár száz koronával, amit tőle kaptam. Hamis néven lakik: William Cherky, 482. Page Ave. San Louis. Azért tudósítom, mert engemet is csunyául becsapott.

Aláírása nem volt a levélnek s a névtelen leveleket a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank eiszokta dobni. Egy párszor felütittek ilyen névtelen irásokkal s többé nem akar úgy járni. Kürthy, a váltóosztály igazgatója elolvasta a levelet, átadta Korefnek, aki végiglapozta Orenstein és Koppel leszámítolásait s mert nem találta benne nyomat se a Goldner névnek, egyszerűen félredobta a levelet. A hazasági ígértben megcsalatott ismeretlen holgy tehát hába dobta el a bombát: egyelőre nem robbant.

Kiderül a hamisítás.

Az a váltó, melyre ujlaki Hirschler és fia alsódomborui cég neve volt hamisítva, december hatodikán jarna le. Dacmoer másodikán a váltót a bank pesti főintézete elküldötte a nagykanizsai fióknak, hogy a váltót: mutassa be Ujlaki Hirschler és fia cégnél. A nagykanizsai fiókban mihielyt a postát megkapták gyanus volt a dolog, mert úgy tudták, hogy Ujlaki Hirschler és fia cég készpénzzel fizet és váltót egyáltalán nem ad. Ennek dacára is a nagykanizsai cég főnöke maga ment ki Alsódomborura, ahol Ujlaki kijelentette, hogy az aláírás primitív hamisítvány, nem is hasonlít az irásához és megtagadta a váltó kifizetését. Ekkor Nagykanizsáról táviratban értesítették a

felfedezésről a kereskedelmi bank igazgatóságát, amely nyomban Orenstein és Koppel céggel lépett érintkezésbe. Átkutatták a váltótárcát és megállapították, hogy Orehsteinék sem a Hirschler-féle, sem a többi nyolc váltót nem számítottatták le, hanem itt visszaélés történt a cég nevével, másszóval, a negyedmiliót ravasz csaló vette föl.

A könnyelmű Kereskedelmi Bank.

Az Orenstein és Koppel-cég nevében Bakos Márton cégvezető a következő információt adta a csalásról:

— Mindenekelőtt kijelenthetem, hogy a céget nem érinti a nagyarányú csalás; a károsult a Kereskedelmi Bank. A váltókon ugyan az Orenstein és Koppel-cég aláírása szerepel, de hiányzik róla a prokura, illetve egészen ismeretlen nevek jelzik a prokurát. Az a csodálatos tehát, hogy a váltókat mégis akceptálták a banknál, holott az élénk üzleti összeköttetésnél fogva, ami a bank és a cég között van, okvetlenül tudniok kellett volna, hogy a céget csak én, vagy a bécsi fiók főnöke: Graumann jegyezheti. A pecsét, ami a váltókon van, ügyetlen hamisítvány. S a meghatalmazás alá jegyzett nevek szintén ügyetlenül vannak odahamisítva. Hozzánk vasárnap délelőtti érkezett meg a család híre. A Kereskedelmi Bank igazgatója tudakozódott nálunk személyesen. A család első pillanatban világos volt és az is, hogy a kár csak a banké lehet, mert az ujlaki Hirschler-féle váltók már csak azért sem kerülhettek ki tőlünk, mert az ujlaki Hirschlerrel semmiféle összeköttetésben nem állottunk.

Ez a nyilatkozat súlyos könnyelműséggel vádolja a Kereskedelmi Bankot, amely viszont így nyilatkozott az esetről:

— Teljesen az az eset történt nálunk is, amit évekkel ezelőtt Bécsben a Matthias Russo-cég kárára követte el. A mostani eset hűséges kópiája a bécsi szédélgésnek. A tettes úgy rendezte a dolgot, hogy a csalásnak csak hónapok múlva, a váltók leszámításakor, akadhassanak a nyomára. Az Orenstein és Koppel cég telefonon érdeklődött nálunk, veszünk-e váltókat. Megalkudtunk azután a kamattételbe és nem sokára levél kíséretében megkaptuk a váltókat. Az aláírásokat szorgosan átnéztük, a könyvekkel összehasonlítottuk, minden rendben volt. Ez a dolog október hatodikán történt s úgy volt berendezve, hogy csak most a lejáratkor jöhetünk volna rá a csalásra. A cég kapott egy névtelen levelet, melyben valami csalásról tesznek említést. Egy állítólagos Opstein-cég nevében íródott a levél, de rövidesen megállapítottuk, hogy ilyen cég nem létezik. Természetesen egy ilyen anonim levél nem sokat használhat. Három vagy akár öt millió váltót kellene átvizsgálni s bajosan jöhet rá valaki ilyenkor, hogy hamis az aláírás, ha az elfogadásakor nem vette észre. Különben is egész sorregével érkeznek hozzánk anonim levelek. Hiszen annyi nálunk a csinos bankfiu, akinek mindnek van barátja. Csak egy kis összeruccanás és már jön az anonim levél! Hogy a bankban valaki bűnös módon közrejátszott volna a csalásnál: nem hiszem, de ennek megállapítása a rendőrség dolga. Annyi bizonyos, hogy a csalást nagyszerűen eszelték ki, a tettes biztos volt benne, hogy három hónapig ki nem derül a dolog és azóta akár Sanghaiban lehet. Az Osztrák-Magyar Banknál éppen a Matthias Russo-eset óta az a gyakorlat, hogy a váltót nem fizetik ki, hanem a bemutató cég javára könyvelik. A cég aztán csekket fölveheti az összeget. Ezt a gyakorlati eljárást rendszeresíti majd a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank is.

A csalók nyomozása.

A bank ötezer koronát tűzött ki jutalmul a váltóhamisító kézrekerítőjének. Ha a pénzből a tettes kézrekerítésével megtérül valami, annak öt százalékát szintén megkapja a nyomravitó. A bank vezetőségét, hivatalnokait, szolgálait már kihallgatták, de csak az lett ebből valószínű, hogy ketten csinálták az ügyes csalást s egyikük föltétlenül ismerte a bank viszonyait. Maguk a hamis aláírások annyira primitívek, hogy a bank tisztviselőinek bevallása szerint, könnyen felismerhették volna, ha közelebbről megnézték volna őket.

A névtelen levélben jelzett Cherky elfogására kábeltávíratot küldött a rendőrség Amerikába. Sárközy detektív pedig Pécsre utazott, hogy kinyomezza, érkezett-e mostanában egy nő Amerikából? Lehet, hogy a finom kis nő irás is a váltócsalók trükkje, amelylyel a nyomozást el akarják terelni rejtőzködő helyük felől.

Ma jelentkezett a rendőrségen Goldzicher Béla papirnagykereskedő, aki elmondotta, hogy a személyleírás, melyet a bank tisztviselői adtak arról a fiatalemberről, aki a pénzt felvette, teljesen ráillik arra a fiatalemberre, aki az Orenstein és Koppel cég nevében a papirmegrendeléseket eszközölni szokta. Valószínű tehát, hogy az Orenstein és Koppel cég egy volt hivatalnok a csaló.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szerda: Fra Diavolo, vig. opera. Az olasz operastaggione vendégjátéka. (A. bérlet-szünet.)

Csütörtök: Rigoletto, opera. Az olasz operastaggione vendégjátéka. (B. bérlet-szünet.)

Péntek: Délután: Szentivánéji álom, tündérajáték. Este: Iglói diákok, operett. (Bemutató előadás. C. bérlet.)

Szombat: Iglói diákok, operett. (A bérlet.)

* Cholnoky előadása Budapesten és Aradon. A Kőlcsey egyesület csütörtök délutáni felolvasásával egyenesen belekapcsolódik a budapesti szellemi életbe, Cholnoky Jerő dr. szerdán este a Nemzeti Múzeum dísztermében a Bolyai-observatórium javára 4 és 2 koronás belépti-díjak mellett vetített képekkel előadást tart Tripolisról, mely felé az egész világ érdeklődése fordul most. Ezt az előadást fogják meghaladni csütörtökön a Kőlcsey egyesület tagjai ingyen, a tagnak még be nem lépett érdeklődők 1 koronáért. A Magyar Földrajzi Társaságnak tudós alelnöke a tripoliszi bonyodalomnak nemcsak területi tényezőit fogja megismertetni, hanem bevilágít majd az egész mohamedánosság lelki és gazdasági életébe is. Előadása eie a szenzációknak kijáró érdeklődéssel néz az aradi közönség.

* Az Autonom Katolikus Kör estélye. Az aradi Autonom Katolikus Kör holnap, szerdán tartja meg harmadik előadó estélyét a következő változatos műsorral: A kereszténység, mint örömforrás. Előadja: Szekeres László dr. minoritarendi hitoktató. Godard Benjámín: Concerto romantique (I. Allegro moderato. II. Adagio non troppo. III. Canzonetto.) Hegedűn előadja Zoltay Mátvás zenetanár, zongorán kíséri Zoltay Mátvásné zenetanár. Jézus és a kongregáció. Előadja Monay Ferenc dr. plébános. Az előadás pontban 5 órakor kezdődik s az elnökség kéri a közönséget, hogy szíveskedjék pontosan megjelenni.

* Az iglói diákok premiére. Péntek este mutatja be a színtársulat az idény harmadik operett újdonságot, az Iglói diákokat. Ez az operett méltán fog odasorakozni az eddigi nagysikerű operettújdonságok mellé, sőt az operett szépségét és zenéjének kimagasló értékét te-

kintve, valószínű, hogy az eddigieknél is nagyobb sikert fog aratni. Az Iglói diákok eseménye egy kedves légkörben játszódik le, amely tele van poézissal, hangulattal. A diákélet szépségeit, gondtalan kedélyességét tükrözötti vissza az a librettó, amelyhez fűlbemáshzó, lüktető ritmusokkal teli zenét írt az operett invenciózus zeneszerzője. A darab bemutatása pénteken este lesz. A főszerepeket Neogrady Dóra, Beregi dr., Huszár, Polgár, Vass, Ladiszlav, Cseh és Csáky játsszák. Az operettet Polgár Sándor rendezi. A darabban előforduló diáknótákat Gyurkovits András cigányzenekara fogja kíséreni.

* A Neogrady-tárlatot ma rendkívül sokan látogatták; a kiállított képek a legnagyobb tetszést váltották ki. Négy képet megvásároltak. Weisz Leó könyvkereskedő, a tárlat rendezője belépti díj nélkül szívesen látja az érdeklődőket.

* Hangverseny. A vasárnapi második filharmoniai zenekari hangverseny Zellner Sándor karnagy vezetésével igen érdekes műsorából különösen ki kell emelni a Carmen opera zseniális szerzőjének Bizetnek Róma suitejét, melyben római jeleneteket ecsetel a zene kifejező eszközeinek ő általa oly mesterien kezelt módján. Tetszeni fog Wagner Richárdnak Rienzi operanyitánya is, melyben még a romantikus iránynak hódolva zárt dalokkal dolgozik. Nagy hazánkfia Goldmark, kinek tavaly ünnepezte a zenei világ 80. születésnapját, Scherzójával, a fiun Sibelius Táncintermezőjével és Mozart kedves Varázsfuvola nyitányai egészítik ki a változatos műsort. Jegyek Scherzhág és Fia-cégnél (Andrássy-tér 14.) kaphatók.

* Fra Diavolo. Az olasz ipartársulat szerdán este Auber klasszikus értékű vigoperáját, a Fra Diavolót játssza. Ez a regényes dalmű tizenhárom évvel ezelőtt került utóljára színpadra Aradon és így érthető az érdeklődés, amely az opera előadása iránt nyilvánul. A staggione minden egyes tagjának hálás szerepe van ebben az operában és mindegyiknek számos alkalom kínálkozik, hogy művészetét bemutassa a közönségnek. A vendégjáték harmadik estélye előreláthatólag a legsikerültebb lesz valamennyi között, mert ebben az operában nyujtanak a vendégek a legjobbat. Az opera főszerepeit a staggione legjobb tagjai játsszák. A címszerepet maga Ferrari lovag énekl, míg a többi szerepben Nozzoli, Corsini, Rebonato, Luci, Lombardo és a többiek lépnek fel. Közreműködik még a színházi énekkar is.

* A brüsszeli vonós négyes. Most pénteken, december 8-án lesz a világhírű „Brüsszeli vonós négyes egyetlen hangversenye”, melynek műsora Dvorák, Grieg és Beethoven legjobb szerzeményeiből van összeállítva. Kérjük az előjegyzett jegyeket szerdáig átvenni, mert ellen esetben kénytelenek leszünk a tömeges kereslet folytán másnak átadni. Ifj. Klein Mór könyvkereskedése.

* Dráma az expresszvonaton. (Az Uránia slágerjeiből.) Ritkán dicsőkedhet mozgófénykép színház egyszerre két olyan nagy attrakcióval, mint most az Uránia színház. A mexikói kincskereső életéből vett hatalmas dráma az aranyóv mellett a legvakmerőbb vasúti gáztek egyikike kerül vászonra. Az expresszvonat egyik első osztályú fűlkéjének elegáns hölgyutasához beszáll egy választékosan öltözött, csinos fiatalember, aki rövid ismeretség után kellemesen szórakoztatja a hölgyet. Az édes bókát suttogó gavallérból egyszerre mindenre kész bandita lesz, aki revolvért szerezve áldozatára kegyetlenül kifosztja. Az állomás közeledtével menekülni kell a gonosztevőnek és összetört tagokkal terül el a szomszédos sínpárra és egy arra robbogó vonat messze elhurcolja véres tagjait. Mesteri módon van megkonstruálva ez a kép, melynek hatására legjellemzőbb, hogy sok hölgy nem is tudta végig nézni az utolsó jelenetet. A praitlan kép még szerdán és csütörtökön szerepel a műsoron.

* Megboszult becsület. (Társadalmi dráma két felvonásban; először kerül bemutatásra szerdán az Apollóban.) Az élet mélységeiből előszeretettel veszik a témát a mozdramák írói. Groud Gerhardt a legújabb drámájának megalkotásánál szintén ezt a hálás forrást kereste fel s neki a versenyjárásnál sokkal több szerencséje volt, mert olyan kincsekre akadt, amelyek a darabját az eddig bemutatott hasonló zsánerű drámák fölé helyezik. A osekemény minden mozzanatának meg van a maga érdekessége. Brémer hadnagy a nagygyakorlat alatt megismerkedik Jansen kereskedő leányával, a szép Edittel. A fiatal katonatiszt és a leány között viszony fejlődik ki, amiből egy fincska születik. Brémer elhagyja a leányt s az a szüleitől is kitaszítva, elhagyatottan meghal Hopper lelkész házában. A jólelkű lelkész felneveli a fiút, Györgyöt, akiből katonatiszt lesz. Egész véletlenül abba az esredbe kerül, amelyikben az apja már ekkor őrnagy. Természetesen a fiu nem tud semmit az apjáról és viszont. A fiatalember fess katonatiszt s megtetszik az őrnagy feleségének, aki később kedvesévé is lesz. A viszony kitűződik s az őrnagy boszut forral a osábitó ellen. Becsületbírság elé állítja s ezzel eléri a célját, mert a fiu öngyilkos lesz. Amikor már a fiatal katonatiszt halva fekszik, az őrnagy megtudja, hogy a saját fiát zavarta a halálba. Az izgalmasan megkonstruált cselekményt eleđrangú kivitelben hozza színre szerdán az Apolló-színház. 177

A spanyol királyi család botránya.

— Eulália infánsnő humoros távirata. —

Távirati tudósítás.

Páris, december 5.

Alfonz spanyol király és Párisban élő nagynénje, Eulália infánsnő között fölmerült konfliktus máig még jobban kiélesedett s valószínű európai udvari botrányra fajult. Alfonso király Eulália infánsnőhöz intézett távirata és Eulália infánsnő válasza után, amelyeket már közöltünk, táviratot intézett a párisi spanyol nagykövethoz a következő tartalommal:

Kérem, keresse föl az infánsnőt és közölje vele, hogy nem vagyok hajlandó társni a magatartását és hogy táviratom szövege nem azonos azzal, amelyet a lapok közöltek.

Madridi távirat szerint a spanyol király el van tőkéve arra, hogy abban az esetben, ha az infánsnő a könyvét közlésezi, megszakít vele minden családi összeköttetést és királyi dekretummal megfosztja hercegnői címétől és méltóságától.

Egyes lapok különben már közlik is Eulália infánsnő könyve egyik fejezetének kivonatát ezzel a címmel: *A nők függetlensége*. Miként a kivonatról kitűnik, a fejezet csak általános frázisokat tartalmaz s az egész könyv igen unalmasnak ígérkezik.

Miként most beszélük, az ellentétek az infánsnő és a spanyol udvar között már hosszú évek óta állanak fenn. Egy alkalommal egy udvari ebéden az infánsnő egészen nyíltan kijelentette, hogy rokonérzettel van a szociálisták és anarchisták iránt.

Az infánsnő azután szerencsétlen házasságáról beszélt s azt mondotta, hogy a férje félvilági nőekkel dőzsölte el az apanázsát, míg ő maga egy királynő leánya és király nagynénje valósággal nyomorgott.

Eulália infánsnő egyébiránt nem riadt meg Alfonso király fenyegetésétől és ma a spanyol miniszterelnökhöz ironikus táviratot küldött, amelyben azt mondja, hogy türelmetlenül várja a király és kormány által fenyegetően kilátásba helyezett büntetést; siessenek, mert nagyobb utazást akar tenni és utóbb se akadnak reá a megtorló lépésekkel.

HIREK.

Kincstári faraktár Aradon.

— A miniszter teljesítette a város kérését. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 5

Varjassy Lajos polgármester, aki tegnap óta Budapesten tartózkodik, hogy több közgyűlési határozat miniszteri jóváhagyását eszközölje ki, ma, egy rendkívül szűles körökben szinte örömmel elöltő hírrel lepte meg helyettesét, Kádas Kálmán főjegyzőt. A földművelésügyi minisztériumban arról értesült a polgármester, hogy az októberi törvényhatósági bizottsági közgyűlésből felterjesztett és az Aradon létesítendő állami faraktárra vonatkozó kérelem teljesült, a minisztérium már utasította a lippai kincstári erdőhivatalt, hogy a város közönségével lépjen érintkezésbe, tegye meg a szükséges előkészületeket az Aradon felállítandó raktár ügyében és kérjen a városból megfelelő áruító helyet. A város csak helyet ad az Aradra szállítandó és itt eladásra kerülő fának, az összes többi költségeket az államkincstár viseli. A lippai erdőhivatal anyyi fát bocsát a város közönségének rendelkezésére, amennyire annak szüksége lesz.

Az októberi közgyűlésen Varjassy polgármester igen szépen megindokolt előterjesztésben kérte a törvényhatóságot arra, hogy ragadja meg a kínálkozó alkalmat és a maga erkölcsi erejével siessen segítségére a drágaság által sújtott közönségnek, törje meg az aradi fakereskedők kartelljét azáltal, hogy a földművelésügyi minisztériumtól Aradon felállítandó állami faraktárt kér. A törvényhatóság, amely az Aradi Közlöny tudósításaiból és a hatóság hivatalos információjából is értesült, hogy az aradi fakereskedők szövetkeztek a fák árak emelésére, egyhangulag magáévá tette a polgármester szociális erejű előterjesztését és megkereste Serényi Béla gróf magyar királyi földművelésügyi minisztert, kérve őt, hogy siessen az aradi közönség segítségére, utasítsa a lippai erdőhivatalt, hogy Aradon állami faraktárt állítson fel és abban önköltségen árusítsa a fát. A miniszter, mint említettük, teljesítette ezt a nagyon is indokolt kérelmet.

— Mikulás. Nemcsak a művészet nemzetközi, hanem a szeretet is az. A szeretet egyforma kedves hangon beszél, akármilyen nemzetiséghez, vagy felekezethez tartozzék is az, akihez szól. Ebben a gyűlölködő, gonosz, klerikális korakban sem sikerült még annyira megmérgezni a lelkeket, hogy a szeretet ártatlan örömeinek napjait felekezeti különbség nélkül meg ne ünnepelje mindenki. A karácsony szent ünnepe egyforma áhitatos érzést szül a szivekben akár Jézusra, akár Jehovára esküszik is valaki. A szeretet és bájos szokások öröme a Mikulás nap is, amelyet különösen a gyermekek várnak türelmetlenül. Ma, kedden este apró gyermekcipőskék jelentek meg az ablakokban, hogy aztán holnap, szerdán dobogó szívet kíváncsian lessék: vajon mit hozott a Mikulás? — virgácsot e, vagy pedig kedves ajándékot? A derék, a kedves Mikulás aranyos szive előtt azonban ugylátszik nincsen rossz gyermek, mert a virgács csak a fenyegetésekben szerepel; december hatodikának reggelén minden gyermek jó, minden gyermek cukrot, könyvet, hajasbabát talál a cipallójában. Mikulás napján csak jó em-

berek és jó nagyemberek vannak, mert sok sok nagyember szive is fölmelegszik, amikor azokra a kisemberekre gondol, akik kíváncsi izgalommal, még ingeoscékben és még mezitelen lábcskakkal tipognak ilyenkor reggel a titkokat rejtegető cipőskék felé. A szivek ünnepe ez a Mikulásnap: mindig ünnep az, amikor a szivek megmozdulnak és a nagy élethajszában, könyörtelen kenyérharcban ridegen elötörő emberiség egy pillanatra könyörtelen észrevenni, hogy szive is van.

— Az aradi posta új főnöke. Szél Ernő postafőnök nyugalmába vonulása óta üresen álló aradi postafőnöki szék a közel jövőben betöltésre kerül. Mint megbízható helyről értesülünk, a kereskedelmi miniszter erre a fontos pozícióra Burger György postai és táviró felügyelő, rózsahagyi postafőnököt már ki is nevezte. Az új főnök a jövő hónapban foglalja el új pozícióját.

— Az aradi románok viszálykodása. A „Kel. Ért.” jelenti: A román nemzetiségi párt kebelében immár két év óta dúló egyenetlenség a legutóbbi időben jelentékeny módon enyhült. A viszály magva az volt, hogy a Nemzeti Komité nem tűrte azt a kritikát, amelyet az aradi „Tribuna” a párt vezetőségével szemben gyakorolt. Az általános választások után ugyanis ez a lap egész cikksorozatban igyekezett kimutatni, hogy a párt vezetősége mennyiben hibás a választásoknál történt súlyos vereségért. E konfliktus következtében azután a párt hivatalosan szakított a „Tribuná”-val és saját lapot indított „Romanul” címen, mely ép úgy, mint a „Tribuna”, Aradon jelent meg. Azóta a két pártlap között folytonos indulatos és szenvedélyes polémia folyt. Végre a „Tribuna” belátta, hogy a párt vezetőségével szemben fellökerekedni nem tud, azért a legutóbbi időben mindenképpen arra törekedett, hogy a párt hivatalos vezetőségével békés megállapodásra jusson. Hajlandónak nyilatkozott arra, hogy álveti magát a Nemzeti Komité bármely vizsgálataának, vajon igazak-e az ellene emelt vádak. Viszont Goldis László, ki a két árnyalat közötti viszály homlokterében állott, hajlandónak nyilatkoznék a lap vezetésétől visszavonulni. Román politikai körökben nagy érdeklődéssel várják a dolgok további fejleményeit.

— Elárverezett aradi üzlet. Ma délután megperdült a dob Schmeltzer Antal aradi, a Szabadság tér 10. számú házban lévő rőfös üzlete fölött. A letartóztatásban lévő Schmeltzer Antal ugyanis huszonegyezer koronával tartozott Tartler Istvánnak és ez összeg miatt kőtyavegytelték el a boltnak tizenegyezer koronára becsült árufelszerelését. A ma délután megtartott árverésen az összes árukat Prinz M. és társa aradi cég vette meg tizenegyezeröt koronáért.

— Palmay Ika elkobzott emlékirata. Budapestről jelentik: I. m. reates, hogy a magyar operettzinpad kiváló művésznője, Palmay Ika nemrég megírta és könyvben kiadta emlékiratait. Az osztrák hatóságok megtiltották Palmay Ika könyvének Ausztriában való árusítását s a német nyelvre fordított példányok elkobzását is elrendelték. Az emlékiratban csakis két olyan fejezet van, amely szemet szurhatott az osztrák hatóságoknak. Az egyikben Schrott Katalinról, az ismert bécsi színművésznőről van szó, aki miatt egy királyi kitüntetésről esett volna el Palmay. Van még egy intím történet O. tó királyi hercegnék a művésznő iránt való érdeklődéséről és lehet, hogy ez a kedvesen megírt história okozta a könyv elkobzását. Palmay Ika az elkobzás okáról így nyilatkozott:

— Azt hiszem, — a kettő közül inkább — egy harmadik az igazi ok. És pedig, — de ebben sem vagyok bizonyos, — hogy a férjem, Kinszky gróf keze van benne a dologban. Könyvemben intím részletek vannak a Kin-

szkyekről, a lehetséges, hogy e miatt a főri család, amelynek nagy a hatalma, érvényesítette befolyását a könyvem ellen.

— Súlyos ítélet a bán merénylője ellen. Zág-rádból jelentik: Ma hirdették ki az ítéletet Matausek Emánuel gyógyszerész perében. A vádlottat mind a négy vádpontban bűnösnek találták és család bűne, lopás vétsége, valamint nyilvános erőszak és zsarolás, továbbá a megkísérelt család bűne miatt három évi súlyos börtönrre ítélték. A védő semmisségi panaszt jelentett be.

— Betörések. Az aradi rendőrség két kisebb zsánerű betörés tetteseit keresi. Az ismeretlen betörők a széken jelentéktelen, tusat alakjai közül valók, mert működésük mindössze holmi egy rud szálami vagy kolbász és az említett ételneműek emésztését szellett, s. ilvórium „elrajzolásában” merült ki. Az elmúlt éjszaka Tóth János Kapa-utca 11. számú házában lévő szatolcsa üzletét és Csungán Arzén, Urbán Iván- és Dameter-utca sarkán lévő kőeszmáját törték fel és mindkét helyről ételneműket és italneműeket loptak el.

— A föllendült marhakereskedés titka Déváról jelentik: A hátszegi csendőrség nagyszabású állatcsempésznek rott nyomára. A csendőrségnek fölűnt, hogy a Romániával határos községek lakosságának érthetetlen módon szaporodik a marhaállománya és a marhakereskedés szokatlan módon föllendült. Kitént, hogy ügyes csempészek romániai marhákat áthozták a retyezáti havasokon, a havasalji községekben elhelyezték, a parasztok marhajárlati levelet szereztek, amivel azután az állatokat könnyen értékesíteni lehetett. A nyomozás a határrendőrség segítségével folyik.

— Köszönetnyilvánítás. Mairovitz Adél korszora mezeváltás oimen 6 koronát küldött az izr. árvaháznak. Ezen kegyeletes adományért ezton nyilvánítja köszönetét az Elnökség.

— M. kir. jótékonycélu államsorsjáték. Egy hét múlva lesz és pedig folyó évi decamber hó 14 én d. u. 6 órakor a lottójóvedéki igazgatóság húzási termében a m. kir. jótékonycélu államsorsjáték sorsuzása. Ekkor dől el, melyik 4 horonás sorsjegy nyeri el a roppant magas 200 000 koronás főnyereményt. Miután e csekély 4 korona értékű sorsjegyek ellenértékűl közel 15.000 nyeremény, csaknem fél millió korona készpénzben fog kiosorlatni, természetes, hogy a sorsjegyeknek legnagyobb része elkel s Ausztriából is e sorsjegyek iránt élénk kereslet mutatkozik. A nyereményeket a m. kir. állampénztár fizeti ki. Ez állami sorsjáték jövedelme Ó Felsége legfelső elhatározása alapján kijelölendő köz- és gyermekkorházak, nevelő- és tápiatézetek, árva- és szeretetházak, aiktetének s vakok intézetei, népkonyhák, Fehérkereszt és jótékony egyletek, szanatóriumok, poliklinikai és más hasonló jótékony egyletek között fog szétosztatni, hogy a mostani drágaság közepette jótékony működésüket a szenvedő emberiség nyomorának enyhítésére még hathatósabban terjeszthessék ki.

— Bál, estélyi cipők, minden formában és minőségben, igen olcsón beszerezhetők a Moskovits cipőgyár raktárában. Ugyanott valódi márcipők és hócipők óriási választékban.

— Szabadságtéri tündérhelyiség. A tegnapi napon nyit meg az szemképrázttóan varázslatos karácsonyi tárlat, melyet Fischer Simon Nagyaruháza rendezte a Szabadságtéren. De már tegnapi és tegnapelőtt is számos kíváncsi fordult meg az áruház ünnepélyes színezetű helyiségében és mindenkit ámulatba ejtett egy a pazar belső berendezés, mint a kirakatok nagyszerű pompája. Való tény, hogy ezuttal Fischer Simon Nagyaruháza valóságga tultett önmagán, mert még sohasem láttuk ott az ujdonságok annyi tömegét, mint az idén. Az Áruház büszke önértéttel láthatja vendégül Arad város és a környék vásárló közönséget. 5853

— A Biró-féle „Havasi Gyopár Crém Parisban. Egy elsőrangú és kiváló magyar szépitőszernak a kitüntetéséről értesülünk. A párisi hygienikus kiállításon a Grand Prix érdemkeresztjével, aranyéremmel és díszoklevéllel tüntette ki a zsűri a dr. Biró-féle „Havasi Gyopár-Crém” készítményeket. E magas kitüntetés fölmulhatatlan és legjobb arcápoló-szereket érte és ezzel szinte bebizonyítva látjuk, hogy kozmetikai termékeinkért nemcsak restelkednünk nem kell a külföld előtt, de azok helyüket megállva, versenyképesek is. 5098

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk Molnár Kálmánnak Valasztó-utca 56. (Kápolna-utca végén) levő elsőrendű szobafestő és mázólműhelyét, ki a legmodernebb munkákat legfutányosabb árakban elkészíti. 5677

— Perzsaszőnyeg raktáram Weltzer János-utcaiban, leányiskola épületében — a főpostával szemben — megnyitottam. Tisztelettel: Schwarz Zsigmond. 4786

— Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárában Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Üzleti könyvek nagy raktára Kerpel Izsónál. — E cég vesz könyvtárakat és hangjegyeket. 4871

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére — házilag — a likőraroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 4510

VÁROS ÉS MEGYE

Körorvosi pályázat. Magyar Gyula dr. marosborsai körorvos, akit az aradi munkásbiztosító pénztár választott meg legutóbb orvosának, január 1-ével lemondott a körorvosi állásról, amelyre a mári-radnai főszolgabíró már ki is írta a pályát december 28 iki határidővel.

Sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1911 évi december hó 13-án délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 1. Pogármester november havi jelentése. 2. U. az. jelentése a legtöbb adófizetők névjegyzékébe felvett s egyuttal választott törvényhatósági bizottsági tagok tagsági joguknak gyakorlása tárgyában. 3. U. az. jelentése a közigazgatási bizottságból kilépő tagok helyének betöltése tárgyában. 4. U. az. előterjesztése az igazoló-választmány megalakítása tárgyában. 5. U. az. előterjesztés a lovatató bizottság megalakítása tárgyában. 6. U. az. előterjesztése a sorozó bizottság megalakítása tárgyában. 7. U. az. előterjesztése az esküdtek összeiró bizottság megalakítása tárgyában. 8. A városi tanács jelentése a néh. Spitzer Ignác hagyatéka tárgyában hozott közgyűlési határozat jóváhagyása iránt. 9. Kugler Ede dr. kérvénye orvos-tudori oklevélnek kihirdetése iránt. 10. Polgármester előterjesztése az iskolásokban megüresedő hely betöltése tárgyában. 11. U. az. előterjesztés az iparos tanonciskolai felügyelő bizottságban megüresedő hely betöltése tárgyában. 12. U. az. előterjesztése az egészségügyi bizottságban megüresedő hely betöltése tárgyában. 13. U. az. előterjesztése az új törvényhatósági tagoknak beosztása tárgyában.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Birói kinevezés. Az igazságügyminiszter Imecs Ildés körösbokényi járásbíró; a nagyváradi törvényészkhöz, helyébe pedig Szűcsy Géza beétszerkesztő bírót nevezte ki.

§ A nagy kalap áldozata. Budapestről írják: Ez év augusztus 5-én Gulyás Lajos és Matányi János a Rákóczi-utnak belső részét öntözték. A Muzeum-körutról jött Vavró Katica fölrönő, s átakart futni a Rákóczy-uton s az öntöző cső hatalmas vizsugara elé került. Ruhája csuron viz'lett. A pörüljárt leány nyolcvannegy korona kár erejéig bepörölte a székesfővárost. Ebben az ügyben ma volt a tárgyalás

a budapesti negyedik kerületi járásbírósnál. A kihallgatott tanuk azt vallották, hogy a balesetnek a fölrönő nagy kalapja volt az oka, melyet erősen a szemére húzott, s mintegy maga szaladt bele a vizsugárba. A járásbírósnak a keresetet elutasította.

TARKASÁGOK.

(A modern kanász.) A makói városi főorvos és a rendőrkapitány közegészségügyi vizsgálatot tartottak. A sertéshizlalókra is sor került s a főorvos, aki mindenütt igyekezett a hivatalos vizsgálatot barátságos szavakkal népszerűsíteni, az alkalmazottakkal is szőba ált, azokat is kikérdegette. Mikor odaért az aklokhoz, a kanászt is megkérdezte:

— No öcsém, hát neked mi a foglalkozásod?
A legényke köszörműlte a torkát s illedelmesen így válaszolt:
— Én, kőröm, sertésgondnok vagyok.

(A májbetegség.) Egy pécskai magyar megbetegedett, bejött Aradra és elment Mann Adolf dr. orvoshoz. Az orvos megvizsgálta és megállapította a betegséget s tudomására adta az atyafinak, hogy máj elzsírosodása van.

— No — mondta a paraszt — mindig mondtam az asszonynak, hogy egyszer baj lesz azokkal a májgaluskákkal és ehunni-e etaláltam!

(A boldogság.) Egy fiatal házaspár néhány éves együttélés után viharos vizekre vitorlázott és az állandó családi perpatvarnak most már férj is, feleség is azzal akar véget vetni, hogy elválnak. Az asszonyka anyja azonban ellenzője a válásnak és minden rábeszélőképeségét igénybe vette, hogy megteremtse njóbi a békét. Ércvei fogytán így fakadt ki a derék asszony vejéhez fordulva:

— Maga azt ígérte, azt esküdte, hogy boldoggá teszi a leányomat és most válni akar tőle?

— És mit gondol — válaszolt a férj keserűen, — nem tesszem a leányát boldoggá épen azzal, hogy elválok tőle?

TANÜGY.

(—) Tanítók gyűlése. Az „Aradvidéki Tanítóegyesület” december 14 én Aradon a Kazinczy-utcai polg. fiúiskola dísztermében tartja XLI-ik közgyűlést. A közgyűlésre az egyesület rendes, tiszteletli, alapító és pártoló tagjait, valamint a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk. Cziráky Márton egyes. titkár, Kovács Vince egyes. elnök.

A közgyűlés „Előértekezlet” és „Rendes közgyűlés”-ből áll. I. A d. e. 9 órakor tartandó „Előértekezlet” tárgyai: 1. A közgyűlés tárgysorozatának végleges megállapítása. 2. A pénztárt, könyvtárt megvizsgáló bizottságok kiküldése. 3. Az egyesület tisztviselő karát jelölő bizottság megválasztása. 4. Indítványok tárgyalása.

II. Rendes közgyűlés d. e. 10 órakor. Tárgyai: 1. Magnyítás és hitelesítők kiküldése. 2. A vi jelentés. 3. Az „A. V. T. E.” konviktusáról szóló jelentés. 4. A tanítók fizetése. Előadja: Lautner Mityás. 5. A tanítók nyugdíj-ügye. Előadja: Nikitscher József. 6. Szakfelügyelet és tanfelügyelői reform. Előadja: Barabás E. Sándor. 7. A „Kovács Vince” és a „V. rjassy Árpád” féle alapítványokat kezelő bizottság jelentése. 8. Az egyes. pénztáros, könyvtáros, az állandó és az előértekezletből kiküldött számvizsgálók jelentése. 9. Az 1911. évre szóló költségvetés tárgyalása. 10. Tisztviselői. 11. Indítványok.

MAIDT és SCHRODT

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 17., REINHART-HÁZ.

FRACK :: SMOCKING :: ING és MELLÉNY.
DIVAT-KÜLÖNLEGESSÉG.
GALLÉB :: NYAKKENDŐ :: KEZTYŰ
HARISNYA NAGYVÁLASZTÉK.
VÁROSI és MEGYEI SZOL'D
TELEFON . . 765. BIZSOLGÁLÁS.

KALAP-UJDONSÁGOK!!!

GYAPJU KEMÉNY 4-6 K.-IG
ANGOL-NYULSZŐR 7-9 „
JAMES & E. MILLS, LONDON 9-10 „
PLESS VILHOS CS. ÉS KIR. 2169
UDVARI SZÁLLITÓ . . 12-14 „

A karácsonyi és ujévi ünnepek =
közeledtével felhívom a vevő közönség figyelmét saját készítményű
női s gyermekruha üzletemre

a hol a legdivatosabb
kosztümök, pongyolák, aljak és blousok, valamint gyermekruhák készen és mérték után a legolcsóbban szerezhetők be.

Kiváló tisztelettel 5869
Stern Cecilia, Arad
Forrai-utca 2. szám.
Kosztümök mérték után 12 óra alatt ugyszintén gyászruhák 4 óra alatt készülnek.

Mit használjunk
hajhullás és fejkorpa
ellen

3611

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatósabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és tiszta petróleum kivonattal készített American Hair Petrol van elismervé. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson
American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria
Weltzer János-utca 2. sz.

Magyarországi kólerakat: Barabás és Stefanovits droguisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

Budapesti áru- és értéktőzsde.
Készáru.
Amerika 1/4-el olcsóbb. Kínálat, vételkezdő mórskelt, 15 ezer mm. változatlan.
Az árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

	Déli sárkát	2 órai sárkát
Rozsa 1912. áprilisra	11.85	11.86-11.85
Rozs 1912. áprilisra	10.38	10.39-10.40
Teszty 1912. májusra	8.45	8.46-8.45
Zab 1912. áprilisra	9.85	9.86-9.85

A Temesvári Lloyd-Társulat
terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.
Távirati tudósítás.
(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)
1911. december 5

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10.85	10.90
77	10.95	11.00
78	11.05	11.10
79	11.10	11.20

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	10.75	10.80
Rozs	9.90	9.40
Arpa	8.70	8.75
Zab	8.80	8.85
Tengeri	7.55	7.60

3-án felhajtott 38 drb. — 1911. december 3-án elszállított 783 drb. — 1911. dec. 4. napjára maradt készletben 22402 drb.
A hivatott sertésüzlet irányszata: csendes.

Felelős szerkesztő:
Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ
Szerda, 1911. december hó 6-án

A. Bérletszűnet. A. Bérletszűnet.
Az olasz opera-társulat vendégfelleptével:
Fra Diavolo.
Vig opera 3 felvonásban. Irta: Auber.

SZEMÉLYEK I

Margius	Ferrari A.	Lorenzó	E. Nozzoli.
Mylord	E. Luci.	Beppo	G. Rebonato.
Pamela	E. Biadi.	Giacomó	O. Lombardi.

Kezdete este 1/8 órakor.

URANIA
mozgófénykép-színház.
(Béla Simonovics 1. sz. Szabadság-ter szíjlett).
Ma szerdán, 1911. december 6

1. Lissabon. Látványosság. 2. Betörő macskák. Humoros. — 3. Dráma az expressz vonaton. — 4. Laci nyomoz. Mulatságos. — 5. Döntő bizonyítékok. Humoros. — 6. Arany öv. Dráma 2 felvonásban.

Kisadások d. a. 1/6 órától kezdve este 11 óráig

Árnyak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 40 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A könyvek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelölve.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Ruhakiosztás. Az aradi szegénytanulókat segélyező egyesület e hó 6-án (szerda) délután 3 órakor — a Weltzer János-utcai polgári fiúiskola dísztermében — hatszáz gyermeket öltöztet fel téli ruhával. Ezen emberbaráti össelkedetthez meghívja az érdeklődő közönséget özv. Hauser Károlyné egyesületi elnök.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Ujaradi gabonavásár.
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —
Ujarad, december 5.

Az időjárás nélküli határozott téli jellegét, pedig a vetések a jelenlegi bizonytalan idő mellett ki vannak téve esetleges hirtelen fagynak.

A gabonaüzlet irányszata csendes, változatlan.

Elkelt a mai piacon:

1000 mm. buza	11.00—11.10
300 mm. új tengeri	8.00—8.20
Névleges jegyzés:	
— mm. árpa	8.40—8.60
— mm. rozs	9.50—9.60
— mm. zab	9.—

As árak ötvenkilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).
— December 5 —

Magyar aranyjárdék 4%	110.60
Magyar koronajárdék 4%	90.85
Magyar koronajárdék 3 1/2%	78.75
Magy. földt. herm. kötvény 4%	91.—
Horvát-szlavon földt. herm. kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	220.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	158.—
Osztrák járadék papírban	91.75
Osztrák járadék ezüstbe	94.75
Osztrák járadék aranyban	115.75
Osztrák koronajárdék 4%	91.75
1880. évi osztrák államsorsjegy	164.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.95
Magyar hitelbank-részvény	840.25
Osztrák hitelintézet részvény	649.—
Osztr.-magy. állan vasut részvény	728.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.07
Német birodalmi márka	117.57 1/2
London vista	240.60
Páris vista	95.52 1/2
20 márkás arany	23.53

Kőbányai sertésplac.
— Dec. 5. —
December 4. Magyar elsőrendű: Fialat nehés (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 147—147 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 156—160 fillérig.
Sertéselészám: 1911. évi december hó 3. napján volt készlet 23147 drb. — 1911. december hó

APOLLO SZINHÁZ
sz. Andrássy-ter uj Lloyd-palotában
Urania Magyar Tudományos Színház aradi szíjapája
Ma szerdán, 1911. december 6-án:

1. Mozgófényképszerűség. A hét világeseményei a helyszínen készült mozgófénykép felvételekben az Apolló színház állandó műsor-száma.
Meghosszított becsület.
Szenzációs társadalmi dráma 3 felvonásban. A Nordisk társaság felvétele.
3. A ravasz firul. Kacagató.

Az előadások kezdete délután 1/6 órától folytatódagossan 11-ig tartatnak.

Árnyak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártzárk 1 kor. I. hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsört ingyen kapni a jegyessedőknél.
Saját zenekar.
Ruhatár. — Buffet.

Braun M. férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kosuth szoborral szemben.)
Nagy választék!!!
Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.
8802 Olcsó árak!!

Könyv-, papír- és zenemű

kereskedésünket a teljesen
modernül felszerelt raktárral

folyó évi december hó
10-én Weitzer János-
utcai üzletünkbe

helyezzük át.

Karácsonyi
ajándékcikkeinket

december 10-ig az András-
téri üzletünkben, december hó
10-ike után a Weitzer János-
utcában árusítjuk.

Saját érdekében kérjük az
igen tisztelt vevőinket, hogy
vásárlásaikat karácsonyra
december hó 10-éig főtéri
üzletünkben eszközölni szí-
veskedjenek.

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedő cég.

5714

Költözőkődők figyelmébe!
Villamos világítási berendezéseket
cellárokkal

együtt kedvező üzleti feltételek
= mellett szerei és szállít =

KOCH DANIEL

vi támaszkodású telefonberendezést vállal
Arad, Deák Ferenc-utca. 42.

Barthl János

épület és műlakatos

Arad, Rákóczi-utca 9.

Elvállal minden e szakmába
vágó munkákat, u. m.:

épület-vasalásokat, vaskerítése-
ket, sirrácsoakat, takaréktűzhe-
lyeket és minden javításokat
pontosan és jutányos áron.

Költségvetéseket úgy helyben, mint
vidéken díjmentesen készít.

Jó házból való fiu tanulóul felvétetik.

A n. é. közönség becses párt-
fogását kéri, kiváló tisztelettel

5305

Barthl János.

4 $\frac{1}{2}$ %-os nagy kölcsön

birtokokra, házakra, szálló-
dákra, villákra, továbbá építke-
zési hitelek is gyorsan és elő-
nyösen azonnal megszerezhet-
nek és lebonyolítottatnak

HOFFMAN JAKAB

BUDAPEST, VI. TERÉZKÖR-UT 1a.,
III. EMELET 8. 4476 Telefon 49-67.

Fajtiszta **riparia portai-**
is alanyon oltott, elsőrendű
dus gyökérzetű bor- és
csemegefajta

szőlő- oltványok

5709

sima, valamint gyökeres **ri-**
paria portais szőlővesz-
szőket ajánl elsőrendű minő-
ségben

Hámory-gazdaság

szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb fe világosítás-al szolgál:

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

TELEFON 229. SZ.

Egyéves önkéntesek

legjobb előírás szerint, legjobban
és legolcsóbban felszereltetnek

Kolarits Nándor

Bélmagyarország első és legnagyobb egyenruházati intézetében

**Temesvár - Belváros,
Mercy-utca 10. szám.**

Árjegyzék és költségvetéssel szívesen szolgálók.
Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve
kezeskedik. 3907

25655—1911. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényha-
tósági bizottsága által 8382 - 223
1897 sz. a. alkotott és kormány-
hatóságilag jóváhagyott a „cseléd-
menedékház” létesítéséről, a nő
cselédek jutalmazásáról szóló sza-
bályrendelet 4. § a értelmében min-
den év, tehát a folyó 1911. év vé-
gével is cselédjutalom címén 400
koronát tevő 3 díj és pedig I. 200
korona, II. 100 korona, III. 100
korona lesz, az arra érdemes cse-
lédek részére kiadandó.

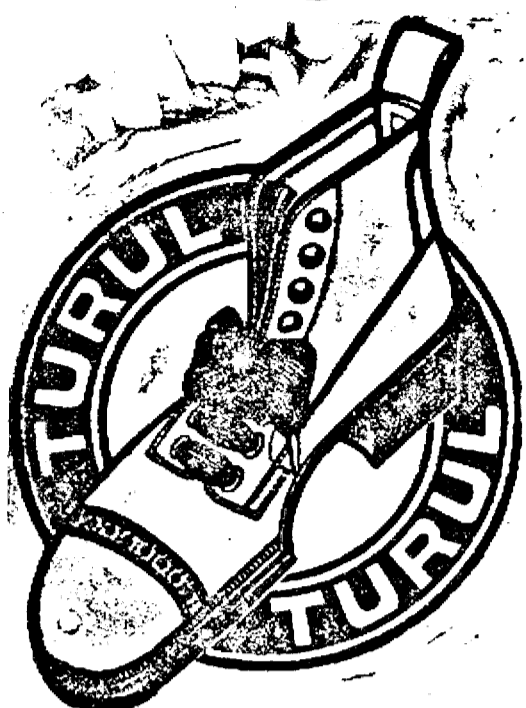
Ezen jutalomdíjak elnyeréseiránt
pályázhatnak 18 életévet betöltött
jó és hűséges magaviseletű, havi
vagy évi bér mellett szolgáló hely-
belyi vagy idegen illetőségű nőcse-
lédek, kik kizárólag vagy főleg a
házban vagy a család egyes tag-
jainak szolgálatában Arad sz. kir.
város törvényhatósági területén egy-
folytában legkevesebb 3 éven át
gazdájok megalégedésére szolgál-
nak, erkölcsileg kifogás alá nem
esnek és a cseléd beiratási díjakat
pontosan megfizették.

Azon cselédekre nézve, kik a
beiratási díjfizetést elrendelő sza-
bályrendelet életbe lépte előtti,
vagyis 1882. év előtt léptek szol-
gálatba s az óta változatlanul min-
dig egy helyen szolgálnak, a be-
iratási díj feltétele alól kivételnek.

A jutalomdíjban már részesült
cselédnek újabb pályázata esetén
a korábbi jutalmazást megelőző
szolgálati ideje be nem számítható.
A szolgálati idő tartamába be-
számítandó az az idő is, melyet a
cseléd oly szolgálatba töltött
el, amely szolgálat a cseléd-
tartó elhalálása miatt szűnt
meg. A díjak kiosztásának alapjául
a szolgálói idő nagysága vétetik,
elsősorban azok részesülnek te-
hát, kik egy helyben leghuzamo-
sabb ideig szolgáltak. Egyenlő mi-
nőség esetén összes szolgálati ide-
jüket véve Aradon legrégebben
szolgálnak. Jutalomdíj elnyerése
végett december első napjától 15
napjáig tartozik a cseléd gazdája
vagy gazdasszonya által kiadott
bizonyítvány, cselédkönyve és szü-
letési anyakönyvi kivonata bemu-
tatása mellett a kapitányi hivatal-
ban személyesen jelentkezni, ahol
jelentkezése ebbeli kérelme jegyző-
könyvbe vétetni fog. A személye-
sen jelentkezett cseléd a kívánt
okmányok mellékleteivel kérelmét
írásban is benyújthatja. Később es
idő előtt beérkezett kérvények visz-
szautasítottatni fognak. Ha valamely
évben a jutalmak egészben vagy
részben pályázat hiányában vagy
egyéb okok miatt ki nem adhatók,
a fennmaradt jutalomdíjak a kö-
vetkező évben kerülnek kiosztás alá.

Arad, 1911. évi Lov. hó 20-án.

Sarlot,
főkapitány.

„TURUL“-CIPŐ

elegáns,
tartós,
jutányos.

Turul Cipőgyár részv. társ. Temesvár.

Főraktár: Arad, Andrásy-tér 13. Minorita-palota.

Üzletvezető: WEINBERGER EDE.

2932

1200 munkás és alkalmazott. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 180 fiók a bel- és külföldön.

!! Hatóságilag engedélyezett kiárusítás !!

Hoffmann Sándor

Arad, színház-épület.

E héten igen nagy olcsósági vásár u. m.: kitűnő női fekete trico keztyűk 20 krajcár, barchet és tennis blousok 150 frt, női szövet aljak, igen jó szabás 2-25 frt, szörme boák 2-25 frt.-tól kezdve gyári árban.

Óriási választék mindenféle karácsonyi ajándéknak alkalmas cikkekben.	Szőnyeg, függöny, ággyeterítő k. mesés olcsó árakban.	Kitűnő glace bőr keztyűk minden színben, fehér és fekete 75 krajcár.
---	---	--

Tiszta selymek most 85 és 98 krajcár. E cikkből még van vagy 25 coupon.

5038

120 cm. széles szövetek 47 kr.-tól kezdve.

Maradékok meglepő olcsó árakban.

Vászonmaradékok 28, 30, 32, 35 krajcár.

Tyukszemétől

mindenki megszabadul a Hajós-féle Anagallin használatával, nem piszkít, nem ragadós, kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással együtt 70 fillér.

Szab és kézizzadás

azonnal es teljesen elmúlik ha az izzadó részeket „Peppo“-val ecseteljük. A mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. -- Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon és teljesen „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, a poloskának még a petéit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

a „MELOGEN“-Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 421 2 korona.

Kitűnő amerikai

gummi

a „NITER“-6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszertárban ARAD, Andrásy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-féle **Benzoetej-cremet** 1 korona
és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb ártalmatlan szépítőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszertárban kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengl-ház.)

Ha fáj a feje

használjon Kárpáti-féle parzillát, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migrántól. 1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a Kárpáti-féle

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

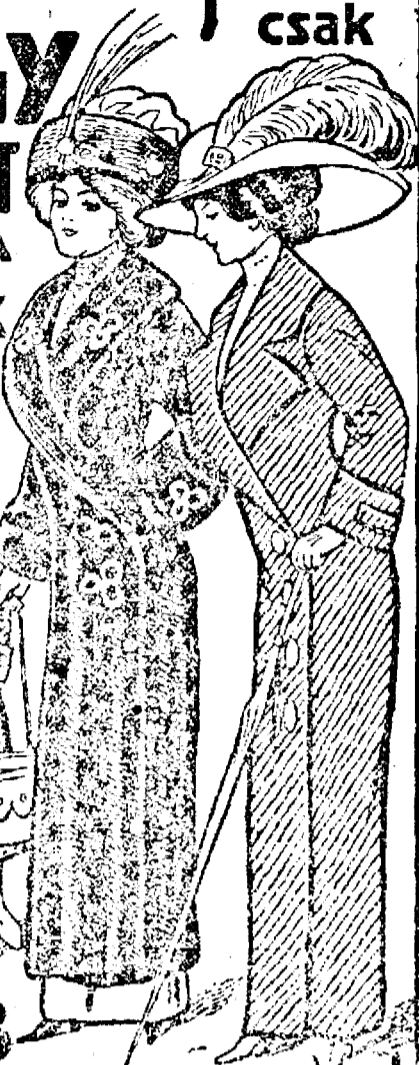
A legelegánsabb női felöltők csak

GYÖRGY MENYHÉRT

ÉS TÁRSA

Női felöltők

Áruházában

TELEFON: 855.

ARAD

ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

OCASSIO ELADÁS

A közelgő karácsonyra való tekintettel, az összes raktáron levő áruk a mai naptól mérsékelt árakon lesznek eladva.

OLCSÓ ÁRAK.

Használt ólom megvételre kerestetik.

A
Koronája
az összes
Tyukszem
elleni
szereknek

kétségkívül az első orvosi tekintélyek által legmelegebben ajánlott és biztosan ható

„SCHWAMM DRÜBER“
törv. véd. és szab. szivacs-gyűrűket illeti, mert ezek, új elvek révén hibázhatatlan szer gyanánt hatnak minden cipőszorítás ellen, amely a tyúkszemeket és bőtyköket érinti. Kényelmes és tiszta alkalmazás. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy a főraktárnál

Czartoryski Laboratorium Budapest
IV., Szervita-tér-4.

Ingyen adok

egy kitűnő szerkezetű Anker órákat, akl karácsonyi és ujévi

ajándéknak szánt emléktárgyakat 40 koronáig egyszeri bevásárlással nálam szerzi be. Dus választékom van a legizlésesebb arany és ezüst óra és ékszerárakban, fali és ingaórákban.

Fränkel Leó
Asztalos Sándor-u. 6-7. 5793

Elegáns, sikkes
férfi ruhákat

ugyszintén uradalmakhoz szükséges libériákat olcsó árak mellett készít

Wertheim Jenő,
Englis House uri szabóság
Arad, Boros Beni-tér 6.

Telefon 265. Andrásy-tér 16. Telefon 265.

megnyitk deczember hó 11-én.

MODERN KÖNYVESHÁZA
ZENEMŰ-ES PAPIRKERESKEDESE

JUHÁSZ ÉS TÁRSA

Telefon 265.

5797

Telefon 265

Ezen rovatban minden sor egy-
mert behirdetésnek ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tér 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 367. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útjánon küldendők — a szelvényen a szöveg elől — vagy levélbélyegekben. Tudakozóknál a hirdetés eseme mindenkor köslenél. Levélbeli megkötéseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbeli megkötés szükséges. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint esemítődik. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratosban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivételre díjtalanul megszerkeszt. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

szelvényeket valamely jellege alatt kérdőnek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert azokat semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Sok száz vagyonos hölgy

őhajt férjhez menni. Keresztény hajdon 200,000 márka, kath. özvegy 80,070 korona, fiatal független zsidó hölgy 800,000 korona vagyonnal stb. stb. Csakis komoly szándéku urak (vagyon, állás, válás mellékes) kapnak díjtalan felvilágosítást. Schlesinger, Berlin 18. sz.

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weisz Dentolin fogcrémje. I-3288

LEVELEZÉS.

„Ábrándosnak“

levele van. 5871

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. I-3829

OKTATÁS.

Ha peccátes a ruhája

csak a „Purinált“ használja. Vojtek és Weisz-tól I-3829

Állandó tanfolyam:

Gépirás: az összes rendszerű gépeken. Gyorsírás: Gabelsberger-rendszer, levelező és vitairás. Könyvelés: egyszerű és kettős, amerikai. — Tágas, jól fűtött és világított új tantermeimben mérsékelt tandíj mellett minden hónapban új 3-8 hónapos kurzus veszi kezdetét. Jelentkezni bármikor lehet, mert a mulasztást különórákban, díjtalanul pótoljuk. Beiratkozni az egyes szakokra is lehet. Elsőrendű tantervek vezetése mellett, a jó eredmény elmaradhatatlan! Díjtalan, biztos állásközvetítés! — Ziffer Sándor írógépvállalata, József főherceg-ut 7. 4904

A hervadó

megvédi csapon álló megkezdett borát ecetesedés, virágzás és mindennemű borbetegségek ellen. Vojtek és Weisz. I-3828

KIADO LAKÁS.

Ne írja ki

a kapujára, ha kiadó lakása van, mert sok fölösleges raklatást zúdít magára a lakóra. Hirdessen az

„Aradi Közlöny“

apróhirdetéseinek „Kiadó lakás“ rovatában és minden alkalmatlanság nélkül kaphat kedvező szerinti lakót.

Kiadó lakás.

Gyermektelen tisztviselő családnál egy csinosan berendezett külön bejárattal butorozott szoba azonnalra is kiadó. Bővebbet Aulich Lajos-utca 7/e. alatt.

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti Vojtek és Weisz fertőtlenítő szerivel. I-3892

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

Egy reklamvállalat

és egy üzlet eladó. Kevés tőke szükséges. Bővebbet a Gyorsfutár irodában. 5872

INGATLAN.

Eladó

Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5834

ALKALMAZÁST NYER.

Irodista, vagy irodistanő

mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok „Megbízható“ jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 5863

Gyári részvénytársaság

irodája, négy polgárit végzett ügyes fiatallembert gyakornokul felvesz. Cim a kiadóhivatalban. 5864

Gyakornok,

ki irodai teendőkhöz némi jártassággal bír, azonnali belépésre kerestetik. Magyar és német nyelvű ajánlatok Seidner Bernát és Fia Soborsin címre küldendők. 5862

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HA venni, vagy eladni akar, a legcélszerűbb, ha az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek „Vétel és eladás“ rovatát használja

Értesítés!

Van szerencsénk a jótékony célú asztaltársaságok igen tisztelt vezetőségét értesíteni, hogy szegény gyermekeknek karácsonyi ajándékkul szánt cipőket a legolcsóbb árban számítjuk. Pártoljuk a helyi ipart! Aradi Cipészek Termelő Szövetkezte, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja 3451

Heti munkáslapok, és könyvecskék.

A zsebkönyvecskék erős vászonkötésben, javított új, célszerű vonalozással 1 koronáért, puha vászonkötésben 60 fillérért kaphatók Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében. Andrassy-tér 16. Telefon 517. 555

Új női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívom Arad, Forray-utca, gr. Hunyady-palotában megnyitott és modernül berendezett női kalap divattermemre, ahol legelegánsabb őszi és téli bécsi és párizsi modell kalapok dus választékban legolcsóbb árakban kaphatók. Kitűnő tisztelettel Havas Gizella. 4931

Házbér könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv és papír kereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz. 2551

Minden ragyog,

ha Raport fémtisztítót használ, Vojtek és Weisz-tól. I-3828

Erdélyi linom fajalmakat

ajánlok kilóját 16, 20 és 30 krajcárért. Boros Béni-tér 4. (Szelleház.) 5861

Vízonteladóknek

díszes fali naptárak, remek karácsonyi díszek 100 drb. k. 8. legszebb kredencpapír, olvasó levélpapírok, karácsonyi és újévi képes levelezőlapok Mesés és képeskönyvek legjutányosabb árban. Krausz Paulin színház épület. 4817

KÖLÖNFÉLE.

Jutányosan

vállalok fehérnemű varrást, foltozást, himzést, ajourozást. Tóthné, Választó-utca 55. 5844

Gyomor- és idrgbetegek

Sensatioosan meglepő eredményt érhetnek el a világhírű Winter-féle Nalther tablettákkal. Biztos eredmény az állandó jó eredmény biztosítására. Számtalan elismerőlevél. 1 doboz 250 drb., mely egy évre elegendő. Napi adag 2 tablettá. Ára 5 korona. Egyedüli elárúsító Arad és Aradmegye részére Kormen Gyula Akác-utca 10. Vidékre utánvét mellett. 5888

Kopott parket

tükörfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. I-3882

Csillárok,

Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (aradban)

Jó egészségének

fontartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkiválóbb fájdalom-nélküli gyomorizisztító hálszer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPATI JÁNOS

gyógyszertárban 4675
ARAD, BOROS BENI TÉR.

Épület-, üveg- és portálüvegezési vállalat!

Értesítés.

A n. é. közönség szíves tudomására adom, hogy Aradon, József főherceg-ut 9. szám alatt, az evang. templommal szemben

üveg-, tükör-, porcellán és speciális képeretkezési

üzletet nyitottam. Főtörekvésem mindenkor az leand, hogy ugy olcsó árain, mint figyelmes kiszolgálás által ragyogó becsü vevőim meglegedését kiderdemeljen.

Minden néven nevezendő javítási és képeretkezési munkálatok azonnal elvégeztetnek. 5886

Szíves pártfogást kér:

Urbán Endre.

HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE

ajánlom a legmodernebb angol és francia szabásu

FÜZŐIMET

Készítek pongyola, has és halsont nélküli fűzőket a legújabb módszerrel. Elfogadom fűzők tisztítását és alakítását.

Ernyőkülönlegességek dus választékban. Ernyőjavításokat ugyszintén áthuzatokat **olcsón és pontosan** eszközlök.

5646

VARGA D. DANI

fűző- és ernyőkészítő

ARAD, Andrassy-tér 20.
Telefon 808.

Ajánlok legjutányosabb árak mellett: 5870

Női táskát, pénz- és szivartárcákat, zseb-, konyha- és vágókéseket, borotváló szereket, evőeszközöket, ollókat, pipákat és pipaszárazakat és szipkákat. — Kéfe, fésű és játékárut. — Mérővesszők, művirágcsokrok és dísznövényeket. — Karácsonyfadíszeket, díszműárut, stb. Szives pártfogást kér tisztelettel

Freimann Ede
Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

Izletes és tápláló a

„Dózsakenyér”

Telefon szám 857. 5859

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Waltzer János-utca, Miskolc-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcsereitelnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

A VILÁG LEGJOBB

Az angol király szállítói

Különlegesség:

„Kingdom Blend”

Az angol király five o'clock teaja.

A walesi herceg szállítói

Az „U. K.” teák

médfelett kiadások és zamatosak.

Főraktár: Éles Ármin, „Atlantika” kávé- és tea-behozatal, Nagy Farkas és kapható jobb fűszer- és csemegekereskedésekben. 5407

Lányi Marczell

cipőraktára

5368

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Ajánlj. elegáns utcai, estélyi és választék cipőit, valamint a hír neves

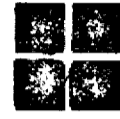
„Kobrak”-cipőket

melyek minden kivitelben állandóan nagy választékban kaphatók.

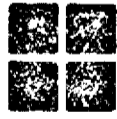
A külön olcsó áruosztályban nagy **cipő-occassio** vásár.

Telefon: 429.

Fischer Simon
Nagy Áruháza
- Szabadság-tér. -

A
KARÁCSONYI
TÁRLAT
MEGNYILT!!

Az idei tárlat nagyszabásu alkotás! ☺

Minden ízében szenzációs!

Tündöklő látványosság!!

Pazar újdonságok! ☺

Rengeteg választék!

Késő estig
nyitva. ::